

FRITIDSHUS 2024

Gäller från 2024-07-01

INNEHÅLL

Några ord om din försäkring	3	15.5.3 Ansvarsförsäkring och rättsskyddsförsäkring.....	44
Viktigt om din försäkring.....	3	15.6 Bostadsrätt	45
Ordlista	3	15.6.1 Försäkrad egendom	45
Vem svarar för försäkringsskyddet	3	15.6.2 Vad försäkringen gäller för	45
Om skada inträffar.....	4	15.6.3 Ersättning och skadevärdering bostadsrätt.....	47
1. Fritidshusförsäkring	5	15.6.4 Ersättning och skadevärdering tomtmark.....	49
1.1 Vem försäkringen gäller för	5	15.6.5 Ansvarsförsäkring och rättsskyddsförsäkring	49
1.2 Var försäkringen gäller	5	15.7 Allrisk för byggnad och tomtmark	49
1.3 När försäkringen gäller	5	15.7.1 Plötslig och oförutsedd händelse	49
1.4 Självrisk	5	15.7.2 Ytskikt och tätskikt	50
1.4.1 Grundsjälvrisk	5	15.7.3 Reducerad självrisk.....	51
1.4.2 Tilläggssjälvrisk	5	15.7.4 Begränsad avskrivning	51
1.4.3 Särskild självrisk	5	15.8 Uthyrning	51
1.4.5 Ingen självrisk	5	16. Särskilda villkor	52
1.5 Besiktning	5	S1. Låsning av dörrar	52
10. Egendom	6	S2. Låsning av dörrar och fönster	53
10.1 Försäkrad egendom	6	S3. Låsning och inbrottslarm	54
10.1.1 Lösöre	6	17. Allmänna bestämmelser	55
10.1.2 Byggnad.....	6	17.1 Lagar.....	55
10.1.3 Tomtmark	7	17.2 Avtalet och premiebetalning	55
10.1.4 Försäkringsform	7	17.2.1 Försäkringstid	55
10.1.5 Generella säkerhetsföreskrifter	7	17.2.2 Förnyelse av försäkring	55
10.2 Skadehändelser.....	8	17.2.3 Uppsägning av försäkring.....	55
10.2.1 Stöldskador	8	17.2.4 Ändring av premie eller villkor.....	56
10.2.2 Läckageskador	10	17.2.5 Betalning av premie	56
10.2.3 Brandskador	11	17.3 Åtgärder vid skada.....	57
10.2.4 Naturskador.....	13	17.3.1 Räddningsåtgärd.....	57
10.2.5 Övriga skador.....	16	17.3.2 Vid skada	57
10.2.6 Miljöskada	20	17.4 Nedsättning av försäkringsersättning.....	57
10.2.7 Skadeinsekter	21	17.4.1 Oriktig uppgift	57
10.2.8 Hussvamp.....	23	17.4.2 Vid skada och räddningsåtgärd	57
10.3 Ersättning och skadevärdering	25	17.4.3 Säkerhetsföreskrift.....	58
10.3.1 Lösöre	25	17.4.4 Framkallande av försäkringsfall.....	59
10.3.2 Värderingsregler lösöre.....	25	17.4.5 När nedsättning inte görs	59
10.3.3 Byggnad	29	17.5 Gemensamt skadeanmälningsregister och Larmtjänst	59
10.3.4 Värderingsregler byggnad	31	17.6 Återkrav	59
10.3.5 Tomtmark	33	17.7 Preskription.....	59
10.3.6 Värderingsregler tomtmark	33	17.8 Betalning av försäkringsersättning samt ränta	60
11. Ansvar	35	17.9 Övergripande information över hur vi behandlar dina personuppgifter	60
11.1 Vad du ska göra när du krävs på skadestånd	35	17.10 Förmedlares medverkan	60
11.2 Hur vi hanterar skadeståndskrav	35	17.11 Allmänna undantag.....	60
11.3 Hur försäkringen gäller	35	17.11.1 Krigsskador	60
11.3.1 Försäkringen gäller.....	35	17.11.2 Atomskador.....	61
11.3.4 Byggherre.....	35	17.11.3 Force majeure.....	61
11.3.5 Försäkringen gäller inte	36	17.11.4 Sanktioner.....	61
12. Rättsskydd	37	17.11.5 Leverantörsgaranti	61
12.1 Var gäller försäkringen	37	17.11.6 Annat avtal	61
12.2 När ska du ha haft försäkring för att få rättsskydd	37	17.12 Om du inte är nöjd	61
12.3 Ombud	37	Personförsäkringsnämnden	61
12.4 Tvister försäkringen omfattar	38	Ansvarsförsäkringens Personskadenämnd	62
12.5 Tvister försäkringen inte omfattar	38	Svensk Försäkrings Nämnd för Rättsskyddsfrågor	62
12.6 Kostnad som försäkringen ersätter.....	39	Allmänna reklamationsnämnden	62
15. Tilläggförsäkringar	41	Domstol.....	62
15.5 Småbåt.....	41	Konsumenternas Försäkringsbyrå.....	62
15.5.1 Var gäller försäkringen	41	18. Definitioner	63
15.5.2 Egendomsförsäkring.....	41		

NÅGRA ORD OM DIN FÖRSÄKRING

Viktigt om din försäkring

Det är viktigt att du läser villkoret tillsammans med ditt försäkringsbrev för att se vad som gäller för just din försäkring.

En försäkring kan inte täcka varje tänkbar skada, därför finns det begränsningar i vår försäkring. I villkoret finns dessutom en del säkerhetsföreskrifter som du bör följa. Har du inte följt en säkerhetsföreskrift kan ersättningen minskas och i vissa fall helt utebli.

Avsnitt 17 Allmänna bestämmelser innehåller bestämmelser om bland annat

- premiebetalning
- ändring av försäkringsvillkor
- uppsägning av försäkring
- räddningsåtgärder
- nedsättning av försäkringsersättning
- omprövning av beslut vid skada.

Fritidshusförsäkringen innehåller skydd vid flera olika skadehändelser. Nedan beskrivs dessa skadehändelser, under vilka förutsättningar en skada är ersättningsbar och vilka säkerhetsföreskrifter som gäller, dvs. vad du måste göra för att motverka skada. Du kan komplettera din försäkring med en eller flera tilläggförsäkringar. Du kan också välja att teckna försäkring med en begränsad omfattning vilken då ska vara angiven i ditt försäkringsbrev. Försäkringen gäller med den omfattning som framgår av försäkringsbrevet.

Försäkringen gäller vid egendomsskada. När det inträffar en egendomsskada är det viktigt att veta

- om de saker som skadats ingår i försäkringen - detta kan du läsa om i avsnitt 10.1 Försäkrad egendom,
- om den händelse som inträffat omfattas av försäkringen och om det finns några särskilda säkerhetsföreskrifter - detta kan du läsa om i avsnitt 10.2 Skadehändelser,
- hur vi värderar och ersätter skadad egendom - detta kan du läsa om i avsnitt 10.3 Ersättning och skadevärdering.

För din försäkring kan det i försäkringsbrevet framgå att den gäller med särskilt villkor, S1, S2 eller S3. Dessa villkor ställer krav på hur ditt inbrottskydd måste vara. Dessa krav på inbrottskydd gäller endast när detta framgår av ditt försäkringsbrev.

Utöver försäkring vid egendomsskada gäller också försäkringen med ett skydd för Ansvar (avsnitt 11) och Rättsskydd (avsnitt 12).

I avsnitt 15 finns de tilläggförsäkringar som du kan utöka din fritidshusförsäkring med. För att denna utökning ska ingå i din försäkring ska den framgå av ditt försäkringsbrev.

Ordlista

Ibland kan det vara svårt att veta vad vi menar med vissa ord i villkorstexten. En del av dessa ord har vi markerat med en asterisk (*). Detta för att tala om att vi har beskrivit vad vi menar längst bak i villkoren, avsnitt 16. Definitioner.

Vem svarar för försäkringsskyddet

Det Dina-bolag som utfärdat försäkringsbrevet svarar för försäkringsskyddet, utom för följande avsnitt som Dina Försäkring AB, Box 2372, 103 18 Stockholm (org. nr: 516401-8029) svarar för:

- 11. Ansvar,
- 12. Rättsskydd,
- 15.5.3 Småbåt.

Om Dina Försäkring AB svarar för hela försäkringsskyddet framgår det av försäkringsbrevet.

För avsnitt 10.2.7 Skadeinsekter och 10.2.8 Hussvamp svarar det bolag som anges i försäkringsbrevet.

När vi i dessa försäkringsvillkor skriver "vi", "vår", "oss", "bolaget" menar vi den som svarar för försäkringen.

Om skada inträffar

Så här ska du göra om det inträffar en skada.

- Du ska efter bästa förmåga begränsa skadan så att den inte utvecklar sig till något ännu värre.
- Hör av dig till oss och berätta vad som hänt och vad som skadats.
- Du ska inte kasta eller avlägsna saker som skadats innan du varit i kontakt med oss. Du ska heller inte sätta igång med reparation utöver nödvändiga akutåtgärder innan vi har givit klarsignal.

När du anmäler skadan till oss är det viktigt att vi får så fullständiga uppgifter som möjligt om vad som skett och vad som är skadat. Då kan vi behandla skadan lättare och snabbare ge dig rätt ersättning.

1. FRITIDSHUSFÖRSÄKRING

1.1 Vem försäkringen gäller för

För lösöre gäller försäkringen för dig som är försäkringstagare och dina familjemedlemmar.

För byggnad* och tomtmark* gäller försäkringen för dig som försäkringstagare i egenskap av privatperson och ägare, tomträttshavare eller arrendator till försäkrad fastighet. Den gäller också för annan som tillsammans med dig är privatperson och ägare, tomträttshavare eller arrendator till försäkrad fastighet.

När vi i dessa försäkringsvillkor skriver "du", "dig" eller "din" innefattar det alla personer som försäkringen gäller för.

1.2 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller på den fastighet som anges som försäkringsställe i försäkringsbrevet.

1.3 När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada som inträffar under försäkringstiden.

1.4 Självrisk

Självrisk är den del av skadebeloppet* som du själv får betala vid varje skadetillfälle.

Om ersättning ska betalas genom flera delar av försäkringen eller genom flera av dina försäkringar hos oss drar vi bara en självrisk, den högsta.

1.4.1 Grundsjälvrisk

Den grundsjälvrisk som din försäkring gäller med framgår av ditt försäkringsbrev. Om ingen grundsjälvrisk finns angiven i försäkringsbrevet är denna 1 500 kronor.

1.4.2 Tilläggsjälvrisk

För vissa skadehändelser gäller en tilläggsjälvrisk som då är beskriven under respektive avsnitt i villkoret. Tilläggsjälvrisken ska adderas till grundsjälvrisken.

Exempel: Grundsjälvrisken är 1 500 kronor, tilläggsjälvrisken är 2 000 kronor. Den självrisk som du ska betala är $1\,500 + 2\,000 = 3\,500$ kronor.

1.4.3 Särskild självrisk

För vissa skadehändelser gäller en särskild självrisk som då är beskriven under respektive avsnitt i villkoret. Särskild självrisk gäller i stället för grundsjälvrisken.

1.4.5 Ingen självrisk

För vissa skadehändelser gäller försäkringen utan självrisk. Detta framgår i sådana fall av respektive avsnitt i villkoret.

1.5 Besiktning

Vi eller av oss anlitad entreprenör har rätt att besiktiga försäkrad egendom. Du måste då se till att vi får tillträde för besiktning. De anmärkningar som framkom vid besiktningen gäller för försäkringen.

10. EGENDOM

10.1 Försäkrad egendom

10.1.1 Lösöre

Försäkringen gäller för personligt lösöre* enligt följande.

- Lösöre* på den fastighet som anges som försäkringsställe i försäkringsbrevet.....Försäkringsbelopp enligt försäkringsbrev

För vissa skadehändelser finns begränsningar som framgår av respektive skadehändelse, se avsnitt 10.2 Skadehändelser.

Anmärkning: Lösöre* ingår endast när det anges i försäkringsbrevet.

Högsta ersättning

- Smycken* och andra föremål helt eller delvis av ädel metall samt armbandsur .....200 000 kronor
- Lösöre som du äger och använder för annat än privat bruk och som inte kan ersättas genom annan försäkring ..... 10 000 kronor
- Cykel* och barnvagn inklusive tillbehör, per cykel*/barnvagn .....30 000 kronor
- Av- eller omonterade delar eller utrustning till undantagna fordon eller farkoster, om egendomen inte kan försäkras genom annan försäkring.....10 000 kronor

Undantagen egendom

Försäkringen gäller inte för följande egendom.

- Pengar*
- Värdehandlingar*
- Djur
- Egendom som du enligt lag inte har rätt att inneha eller använda.
- Vatten i brunn.
- Fordon och farkoster
  - motordrivna fordon, husvagn eller annat släpfordon,
  - båt samt andra vattenfarkoster samt
  - flygplan, andra luftfartyg, svävare, drönare eller hydrokopter samt
  - delar, utrustning eller tillbehör till sådana fordon eller farkoster.

Försäkringen gäller dock för

- eldriven rullstol, eldriven barnvagn,
- fordon som klassas som cykel*,
- trädgårdsredskap för privat bruk som inte är registreringspliktigt och/eller trafikförsäkringspliktigt,
- vattensportbräda*,
- av- eller omonterade delar till undantagna fordon eller farkoster som inte kan försäkras genom annan försäkring, se dock Högsta ersättning för av- eller omonterade delar till undantagna fordon ovan.

10.1.2 Byggnad

Försäkringen gäller för byggnad* enligt följande.

- Byggnad* på försäkringsstället och som anges i försäkringsbrevet..... Fullvärde eller valt försäkringsbelopp
- Radio-, tv-antenn och parabol som är fast monterad utomhus.....50 000 kronor
- Pool* som finns utanför byggnad*, med installation* och som anges i försäkringsbrevet ..... valt försäkringsbelopp

När försäkringen gäller för hus som är under uppförande, om- eller tillbyggnad gäller den också för arbetsbod, verktyg, material och maskiner enligt avsnitt 10.2.5.10 Hus under uppförande, om- eller tillbyggnad.

Anmärkning: Byggnad* ingår endast när det anges i försäkringsbrevet.

10.1.3 Tomtmark

Försäkringen gäller för tomtmark* enligt följande.

Skada på tomtmark* ..... 1 000 000 kronor

Anmärkning: Tomtmark* ingår inte när försäkringen endast gäller för lösöre*.

10.1.4 Försäkringsform

Egendom kan vara försäkrad i olika former. I ditt försäkringsbrev kan du se vilken form som din egendom är försäkrad med. De olika försäkringsformerna beskrivs nedan.

Försäkringsform	Beskrivning
Förstarisk	Försäkringsbeloppet är det högsta belopp som kan betalas.
Fullvärde	Försäkringen gäller utan försäkringsbelopp.

Skada värderas enligt våra värderingsregler och ersätts med tillämpning av de begränsningar som finns i villkoret i övrigt, exempelvis högsta ersättning och säkerhetsföreskrifter.

10.1.5 Generella säkerhetsföreskrifter

För alla egendomsskador gäller dessa generella säkerhetsföreskrifter som beskriver hur du ska handha din egendom.

Säkerhetsföreskrifter

Säkerhetsföreskrifter

För att din ersättning enligt avsnitt 10.2 Skadehändelser samt 15. Tilläggsförsäkringar, inte ska minskas eller helt utebli måste du följa nedanstående generella säkerhetsföreskrifter.

För vissa skadehändelser finns dessutom särskilda säkerhetsföreskrifter vilka beskrivs under respektive skadehändelse.

Följande generella säkerhetsföreskrifter ställs

Du ska följa bestämmelser i lag, annan författning eller föreskrift meddelad av myndighet som är till för att förhindra eller begränsa skada.

Du ska följa de krav och riktlinjer som vi eller av oss anlitaad entreprenör har meddelat dig.

Du ska vid installation endast använda sådana produkter som är godkända av myndighet ur miljö- och/eller säkerhets-synpunkt.

Du ska följa tillverkares, leverantörs och installatörs anvisningar för installation, montering, skötsel och underhåll.

Du ska uppfylla de krav som ställs i bland annat Boverkets Byggregler eller meddelas av den lokala byggnadsnämnden, när du reparerar, bygger om eller bygger till. Dessa krav ska uppfyllas oavsett om byggnadslov krävs eller inte för vidta-gen åtgärd.

Du ska förvara och handha egendomen så att skada eller förlust så långt som möjligt förhindras.

Du ska vara särskilt aktsam med värdefull egendom. Du ska till exempel inte lämna värdefull egendom utan uppsikt.

När du åsidosatt säkerhetsföreskrifter

Har du inte följt säkerhetsföreskrifterna kan ersättningen sättas ned (minskas). Normalt är nedsättningen 25 %. Ned-sättningen kan variera beroende på omständigheterna. Vid allvarlig försumlighet kan du till och med bli helt utan er-sättning.

Se även avsnitt 17.4 Nedsättning av försäkringsersättning.

10.2 Skadehändelser

10.2.1 Stöldskador

Stöldskador indelas i skadehändelser enligt följande.

10.2.1.1 Stöld ur bostad

Försäkringen ersätter

Försäkringen ersätter stöld av och skadegörelse på lösöre* i egen bostad* och som begås av någon som

- inte har lov att vistas i bostaden* eller
- tvingar sig in med våld eller hot om våld mot person.

Av försäkringsbrevet framgår om du har särskilda lås- och/eller inbrottslarmkrav för din bostad*. Dessa lås- eller larmkrav framgår av avsnitt 16. Särskilda villkor.

För dig som har stöd i bostaden

Har du stöd i bostaden enligt socialtjänstlagen eller får insatser i bostaden enligt lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade eller får hemsjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen ersätts stöld i bostaden även om gärningspersonen inte olovligen tagit sig in utan befunnit sig i bostaden i sin roll som vårdgivare.

Försäkringen ersätter inte

Försäkringen ersätter inte stöld och skadegörelse som utförs av någon med hjälp av nyckel* som denne vid skadetilfället haft tillåtelse att inneha.

Ingen självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk vid stöld ur bostad om du har ett aktiverat inbrottslarm som är kopplat till larmcentral.

Säkerhetsföreskrifter

Säkerhetsföreskrifter

Utöver avsnitt 10.1.5 Generella säkerhetsföreskrifter, gäller att du ska iaktta följande särskilda säkerhetsföreskrifter.

När det gäller	Ställs följande säkerhetsföreskrifter
Dörrar	Alla ytterdörrar ska vara låsta. Altan-, terrass- och balkongdörrar ska vara låsta eller stängda och reglade inifrån.
Fönster	Alla fönster ska vara låsta eller stängda och reglade inifrån om inte någon är hemma och har tillsyn över bostaden*. När du sover ska alla fönster i andra rum än det rum du sover i vara stängda och reglade inifrån.
Takluckor och andra öppningar	Alla takluckor eller andra öppningar ska vara låsta eller stängda och reglade inifrån.
Nyckel*	Nyckel* får inte lämnas kvar i låset eller förvaras i närheten av bostaden*. Nyckeln* får inte • vara försedd med namn eller adressuppgift, • förvaras så att obehörig kan avgöra vart nyckeln* går. Har du inte följt säkerhetsföreskrifterna för nyckel*, lämnas ingen ersättning.
Låsbyte	Har du vetskap om eller anledning att misstänka att någon annan utan ditt medgivande har nyckel* till din bostad* måste du genast byta lås. Har du inte följt säkerhetsföreskrifterna för låsbyte, lämnas ingen ersättning. För eventuell ersättning vid låsbyte – se avsnitt 10.2.1.12 Låsbyte.

Säkerhetsföreskrifter

När du åsidosatt säkerhetsföreskrifter

Har du inte följt säkerhetsföreskrifterna kan ersättningen sättas ned (minskas). Normalt är nedsättningen 25 %. Nedsättningen kan variera beroende på omständigheterna. Vid allvarlig försumlighet kan du till och med bli helt utan ersättning.

Hur stor nedsättningen blir beror bland annat på

- om det finns egendom med högt värde i bostaden*,
- om dyrbar egendom är placerad så att den är lätt att stjäla,
- om bostaden* är belägen i storstad, tätort eller landsbygd,
- hur länge bostaden* saknat tillsyn.

Se även avsnitt 17.4 Nedsättning av försäkringsersättning.

När du	så blir nedsättningen
varit hemma och haft rimlig tillsyn över bostaden*	ingen alls.
lämnat bostaden* utan tillsyn	Nedsättningen kan variera beroende på omständigheterna. Vid allvarlig försumlighet kan du till och med bli helt utan ersättning.

10.2.1.2 Stöld ur biutrymme

Försäkringen ersätter

Försäkringen ersätter stöld av och skadegörelse på lösöre* när någon med våld bryter sig in i biutrymme*.

Försäkringen ersätter inte

Försäkringen ersätter inte stöld av och skadegörelse på stöldbegärlig* egendom som förvaras i biutrymme* vars väggar och annan omslutningsyta* inte har samma motståndskraft vid inbrott som det försäkrade bostadshuset.

Högsta ersättning

Högsta ersättning är 100 000 kronor vid stöld ur biutrymme* vars väggar och annan omslutningsyta* inte har samma motståndskraft vid inbrott som det försäkrade bostadshuset.

10.2.1.11 Stöld och skadegörelse på byggnad och tomtmark

Försäkringen ersätter

Försäkringen ersätter skada på eller förlust av

- byggnad*, fast monterat byggnadstillbehör eller
- tomtmark*

vid stöld och uppsåtlig skadegörelse.

Försäkringen ersätter inte

Försäkringen ersätter inte skada

- som orsakas av någon som haft tillåtelse att vistas i det försäkrade huset,
- på pool*,
- på växthus eller drivbänk.

Ingen självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk vid skada på bostadshus om du har ett aktiverat inbrottslarm som är kopplat till larmcentral.

10.2.1.12 Låsbyte

Försäkringen ersätter

Försäkringen ersätter kostnad för låsbyte till egen bostad* och biutrymme* om

- du själv bekostat låsbytet och
- nyckeln* förlorats vid en ersättningsbar stöldskada, rån eller väskryckning enligt Dina-bolagets villkor för hem- och villahemförsäkring eller
- enligt avsnitt 15.8 Uthyrning och
- det är sannolikt att gärningspersonen kan spåra vart nyckeln* går.

Försäkringen ersätter inte

Försäkringen ersätter inte kostnad för låsbyte om du kan få ersättning från annat håll.

Högsta ersättning

Högsta ersättning är 50 000 kronor.

10.2.2 Läckageskador

10.2.2.1 Läckage

Försäkringen ersätter

Försäkringen ersätter skada som orsakas av vätska eller ånga som oberäknat strömmat ur från

- ledningssystem för vatten, värme, eller avlopp (spillvatten),
- anordning ansluten till ovan angivna system, exempelvis tvättstall, tvätt- eller diskmaskin, värmepanna, expansionskärl, oljetank eller pool*,
- invändigt stuprör eller avloppsventilation som uppfyller de krav som ställs på avloppsledning (spillvattenledning),
- våtrum* som är byggt enligt den byggnorm och de branschregler som gällde vid installations-, reparations-, renoverings- eller byggnadstillfället,
- kyl eller frys vid fel på denna eller vid strömavbrott,
- vattensäng eller akvarium,
- oljefylld radiator,
- brandsläckare.

Försäkringen ersätter endast läckage från installation* som är installerad enligt de branschregler som gällde vid installationstillfället och den skadade byggnaden är byggd enligt den byggnorm som gällde vid reparations-, renoverings- eller byggnadstillfället.

Vid läckageskada som ersätts av försäkringen betalar vi också nödvändig kostnad för att

- lokalisera och frilägga läckagestället samt
- återställa det frilagda läckagestället.

Försäkringen ersätter förlust av utströmmande olja som är avsedd för uppvärmning av den egna bostaden* om oljan är bekostad av dig.

För skada på hus som är under uppförande, om- eller tillbyggnad se avsnitt 10.2.5.10 Hus under uppförande, om- eller tillbyggnad.

Anmärkning: Med byggnorm avses de regelverk som vid tiden för utförandet var gällande, exempelvis Svensk Byggnorm (SBN), Boverkets Byggregler (BBR) och typgodkända system från SP Sitac eller SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB. Med branschregler avses AB Svensk våtrumskontroll (GVK), Bygggeramikrådets (BKR), Måleribranschens regler för våtrum (MVK) och VVS-företagens regler (Säker vatteninstallation) som vid tiden för utförandet var gällande.

Försäkringen ersätter inte

Försäkringen ersätter inte

- skada genom utströmning från ventilationskanal, rökkanal, dränerings- och dagvattensystem eller stuprör (annat än som sägs ovan),
- skada genom att vatten vid regn, snösmältning eller högvatten kommit ut ur avloppsbrunn eller avloppsledning, se dock avsnitt 10.2.4.5 Översvämning,
- den installation* eller anordning som läckt, se dock avsnitt 10.2.5.1 Skada på Installation och hushållsmaskin,
- det läckande tät- och ytskiktet i våtrum*. Inte heller om läckaget har uppstått vid dess anslutning till installation* eller annan byggnadsdel. Vid skada i våtrum* räknas hela ytskiktet och tätskiktet för golv och vägg som en enhet.

Försäkringen ersätter inte den utströmmande vätskan. Se dock vad försäkringen ersätter enligt ovan, avseende olja för uppvärmning av bostad*.

Försäkringen ersätter inte kostnad för att lokalisera läckageställe utanför byggnad.

Tilläggsjälvrisk

Vid läckageskada på byggnad* eller tomtmark* orsakad av frysning är tilläggsjälvrisken 10 % av skadebeloppet, dock lägst 4 000 kronor och högst 10 000 kronor.

Vid övriga läckageskador på byggnad* eller tomtmark* är tilläggsjälvrisken 2 000 kronor.

Säkerhetsföreskrifter**Säkerhetsföreskrifter**

Utöver avsnitt 10.1.5 Generella säkerhetsföreskrifter, gäller att du ska iaktta följande särskilda säkerhetsföreskrifter.

När det gäller	Ställs följande säkerhetsföreskrifter
Förebyggande skydd	Du ska ha regelbunden tillsyn av huset för att tidigt upptäcka, om uppvärmningen av huset slutat fungera eller en begynnande läckageskada.
Frysning	Du ska vidta följande åtgärder för att förhindra frysning • vattnet ska stängas av och alla ledningar och behållare ska tömmas på vatten och det vatten som finns kvar i ledningar eller behållare ska antifrysbehandlas eller • huset ska hållas uppvärmt till minst 10 grader.

När du åsidosatt säkerhetsföreskrifter

Har du inte följt säkerhetsföreskrifterna kan ersättningen sättas ned (minskas). Normalt är nedsättningen 25 %. Nedsättningen kan variera beroende på omständigheterna. Vid allvarlig försumlighet kan du till och med bli helt utan ersättning.

Se även avsnitt 17.4 Nedsättning av försäkringsersättning.

10.2.3 Brandskador

Brandskador indelas i skadehändelser enligt följande.

10.2.3.1 Brand**Försäkringen ersätter**

Försäkringen ersätter skada på egendom genom brand. Med brand avses eld som kommit lös.

Försäkringen ersätter inte

Försäkringen ersätter inte skada på egendom genom enbart

- glöd, exempelvis från eldstad eller cigarett,
- svedning, exempelvis av strykjärn.

Ingen självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk vid brand i bostad om du har ett aktiverat brandlarm som är kopplat till larmcentral.

Säkerhetsföreskrifter

Säkerhetsföreskrifter

Utöver avsnitt 10.1.5 Generella säkerhetsföreskrifter, gäller att du ska iaktta följande särskilda säkerhetsföreskrifter.

När det gäller	Ställs följande säkerhetsföreskrifter
Förebyggande skydd	Du ska vidta skäligen åtgärder för att förhindra brandskada. Exempelvis se till att arbeten med svetsning, slipning eller annan uppvärmning av föremål utförs med stor försiktighet och med hänsyn till brandrisken. Du ska följa kommunens och myndigheters regler för sotning och besiktning. Du ska följa Elsäkerhetsverkets rekommendationer.
Eldning	Du ska se till att eldning exempelvis med öppen eld utomhus eller inomhus (exempelvis levande ljus och eldstad) utförs med stor försiktighet och med hänsyn till brandrisken. Detsamma gäller även för glöd (exempelvis sänggrökning).
Aska	När aska tas ur eldstad ska denna hanteras med stor försiktighet och med hänsyn till brandrisken. Exempelvis ska aska vid förvaring utanför eldstad förvaras i plåtkärl med lock av plåt.
Laddning av laddbara fordon	Du ska följa Elsäkerhetsverkets rekommendationer för laddning av fordon.
Solcellsanläggning och batterilagring	Du ska följa Elsäkerhetsverkets rekommendationer för solcellsanläggning och batterilagring.

När du åsidosatt säkerhetsföreskrifter

Har du inte följt säkerhetsföreskrifterna kan ersättningen sättas ned (minskas). Normalt är nedsättningen 25 %. Nedsättningen kan variera beroende på omständigheterna. Vid allvarlig försumlighet kan du till och med bli helt utan ersättning.

Se även avsnitt 17.4 Nedsättning av försäkringsersättning.

10.2.3.2 Frätande gas

Försäkringen ersätter

Försäkringen ersätter skada på egendom genom frätande gas som bildas vid oavsiktlig upphettning av plast.

10.2.3.3 Nedsotning

Försäkringen ersätter

Försäkringen ersätter plötslig skada på egendom som orsakas av sot.

Försäkringen ersätter inte

Försäkringen ersätter inte skada på egendom av sot från levande ljus eller marschaller.

10.2.3.4 Explosion

Försäkringen ersätter

Försäkringen ersätter skada på egendom genom explosion och även sprängning av saftflaska, konservburk och liknande.

Försäkringen ersätter inte

Försäkringen ersätter inte skada

- genom sprängningsarbete,
- på grund av materialspänningar, till exempel i glas samt följdskador därav.

10.2.3.5 Blixt

Försäkringen ersätter

Försäkringen ersätter den egendom som skadas av blixt eller av föremål som på grund av blixtnedslag kommit att skada egendomen.

Försäkringen ersätter inte

Försäkringen ersätter inte skada på elvärmeslingor i golv i våtrum*.

10.2.4 Naturskador

Naturskador indelas i skadehändelser enligt följande.

10.2.4.1 Storm

Försäkringen ersätter

Försäkringen ersätter skada på byggnad* som blåser sönder vid storm (minst 21 m/sek). Även vid lägre vindstyrka lämnas ersättning om byggnaden skadas av träd eller flaggstång som blåser omkull.

Försäkringen ersätter skada på lösöre* inomhus som är en direkt och oundviklig följd av att byggnaden skadas på ovan angivet sätt.

Försäkringen ersätter inte

Försäkringen ersätter inte skada

- på pool*,
- på båthus, sjöbod, badhytt, paviljong, bastu, växthus eller drivbänk,
- på lösöre* som förvaras i båthus, sjöbod, badhytt, paviljong, bastu, växthus eller drivbänk,
- som beror på bristfälligt utförande, ingrepp i bärande stomme, försummat underhåll eller angrepp av röta eller skadeinsekter,
- på revetering, puts och skorstensbeklädnad, ersätts dock om de skadats av föremål som blåst omkull eller av föremål som ryckts loss av storm.

Säkerhetsföreskrifter

Säkerhetsföreskrifter

Utöver avsnitt 10.1.5 Generella säkerhetsföreskrifter, gäller att du ska iaktta följande särskilda säkerhetsföreskrifter.

När det gäller	Ställs följande säkerhetsföreskrifter
Förebyggande skydd	Du ska förebygga och begränsa skada genom att se till att flaggstång eller träd som är dåligt inte kan skada egendom, om flaggstången eller trädet kan befaras blåsa omkull.

När du åsidosatt säkerhetsföreskrifter

Har du inte följt säkerhetsföreskrifterna kan ersättningen sättas ned (minskas). Normalt är nedsättningen 25 %. Nedsättningen kan variera beroende på omständigheterna. Vid allvarlig försumlighet kan du till och med bli helt utan ersättning.

Se även avsnitt 17.4 Nedsättning av försäkringsersättning.

10.2.4.2 Hagel

Försäkringen ersätter

Försäkringen ersätter skada på byggnad* som slås sönder av hagel i form av nederbörd.

Försäkringen ersätter skada på lösöre* inomhus som är en direkt och oundviklig följd av att byggnaden skadas på ovan angivet sätt.

Försäkringen ersätter inte

Försäkringen ersätter inte skada

- på pool*,
- på båthus, sjöbod, badhytt, paviljong, bastu, växthus eller drivbänk,
- på lösöre* som förvaras i båthus, sjöbod, badhytt, paviljong, bastu, växthus eller drivbänk,
- som beror på bristfälligt utförande, ingrepp i bärande stomme, försummat underhåll eller angrepp av röta eller skadeinsekter,
- på revetering, puts och skorstensbeklädnad.

10.2.4.3 Snötryck

Försäkringen ersätter

Försäkringen ersätter skada

- på bostadshus när skadan består i eller orsakas av att yttertaketets bärande konstruktion skadas på grund av snötryck*,
- på lösöre* i bostadshus då skadan är en oundviklig följd av att yttertaketets bärande konstruktion skadats genom snötryck*.

Försäkringen ersätter inte

Försäkringen ersätter inte skada

- genom snöoras*,
- om takkonstruktionen inte är byggd enligt den byggnorm och den snözon som gällde vid bygg- eller ombyggnadstillfället,
- på garage, carport eller förråd som är vidbyggt till bostadshuset,
- på pool*,
- som beror på bristfälligt utförande, ingrepp i bärande stomme, försummat underhåll eller angrepp av röta eller skadeinsekter,
- på skärmtak, altantak, verandatak eller tak till uterum.

10.2.4.4 Jordrörelse

Försäkringen ersätter

Försäkringen ersätter skada på egendom som orsakas av

- jordskalv, minst fyra på Richterskalan,
- jordskred, jordras, bergras,
- lavin eller
- vulkanutbrott.

Försäkringen ersätter inte

Försäkringen ersätter inte skada på

- byggnad* och tomtmark* om jordskred, jordras, bergras eller lavin orsakats av
  - sprängnings-, schaktnings-, pålnings- eller spontningsarbete,
  - gruvdrift eller uppläggning av jord eller stenmassor,
  - vatten- eller vågerosion,
- egendom till följd av sättningar i mark eller grund om dessa inte är en direkt följd av jordskalv,
- byggnad* vid sprickor som inte avsevärt minskar byggnadens funktionsduglighet.

Särskild självrisk

Vid skada på byggnad* eller tomtmark* är självrisken 10 % av skadebeloppet, men lägst 10 000 kronor.

10.2.4.5 Översvämning

Försäkringen ersätter

Försäkringen ersätter skada på byggnad* samt på lösöre* inomhus när

- vatten strömmar från markytan direkt in i huset genom ventil, fönster eller dörröppning eller
- vatten tränger upp ur avloppsledning inomhus

och detta beror på

- skyfall (regn med en intensitet om minst en 1 mm per minut eller 50 mm per dygn),
- snösmältning,
- stigande sjö eller vattendrag.

Försäkringen ersätter inte

Försäkringen ersätter inte skada på

- pool*,
- båthus, sjöbod, badhytt, paviljong, bastu, växthus eller drivbänk,
- lösöre* som förvaras i båthus, sjöbod, badhytt, paviljong, bastu, växthus eller drivbänk.

Särskild självrisk

Vid skada på byggnad* är självrisken 10 % av skadebeloppet, men lägst 10 000 kronor.

10.2.4.6 Dammbrott

Försäkringen ersätter

Försäkringen ersätter skada på egendom till följd av dammbrott.

Högsta ersättning

Högsta ersättning vid skada som direkt eller indirekt orsakas av dammbrott i kraftverksdamm eller regleringsdamm för elkraftproduktion är för

- lösöre* 100 000 kronor,
- byggnad* samt tomtmark* 100 000 kronor.

Särskild självrisk

Vid skada på byggnad* eller tomtmark* är självrisken 10 % av skadebeloppet, men lägst 10 000 kronor.

10.2.5 Övriga skador

Övriga skador indelas i skadehändelser enligt följande.

10.2.5.1 Skada på installation och hushållsmaskin

Försäkringen ersätter

Försäkringen ersätter skada på installation* och hushållsmaskin* som är installerad enligt de branschregler som gällde vid installations-, reparations-, renoverings- eller byggnadstillfället av installationen eller hushållsmaskinen.

Anmärkning: Med branschregler avses VVS-företagens och Elsäkerhetsverkets regler som vid tiden för utförandet vara gällande.

Vid skada på installation* som ersätts av försäkringen betalar vi också nödvändig kostnad för att

- lokalisera och frilägga skadestället samt
- återställa det frilagda skadestället.

För skada på hus som är under uppförande, om- eller tillbyggnad se avsnitt 10.2.5.10 Hus under uppförande, om- eller tillbyggnad.

Försäkringen ersätter inte

Försäkringen ersätter inte skada

- på installation* som är äldre än 15 år och som är inom huset, om orsaken är korrosion eller annan åldersförändring,
- på installation* utanför eller utanpå huset, om orsaken är korrosion eller annan åldersförändring,
- på pool*, dock ersätts maskinell utrustning till pool*,
- på grävd eller borrarad brunn (borrhål för vatten eller värme),
- på belysningsarmatur, dränerings- och dagvattensystem, infiltrationsbädd, tak, takränna, stuprör, skorsten, murverk eller kakelugn,
- som uppstår direkt eller indirekt genom sprängningsarbete,
- som uppstår direkt eller indirekt genom översvämning eller vatten som trängt in i huset, se dock avsnitt 10.2.4.5 Översvämning,
- som inte inverkar på installationens* eller hushållsmaskinens* funktion utan enbart består i skönhetsfel,
- orsakad av datavirus,
- på elvärmeslingor i golv i våtrum*.

Försäkringen ersätter inte kostnad för

- upptining av frusen ledning,
- rensning vid stopp i ledning,
- att lokalisera skadeställe utanför huset.

Tilläggsjälvrisk

Vid skada orsakad av korrosion är tilläggsjälvrisken 2 000 kronor.

Vid skada orsakad av frysning är tilläggsjälvrisken 10 % av skadebeloppet, men lägst 4 000 kronor och högst 10 000 kronor.

Säkerhetsföreskrifter**Säkerhetsföreskrifter**

Utöver avsnitt 10.1.5 Generella säkerhetsföreskrifter, gäller att du ska iaktta följande särskilda säkerhetsföreskrifter.

När det gäller	Ställs följande säkerhetsföreskrifter
Frysning	Du ska vidta följande åtgärder för att förhindra frysning • vattnet ska stängas av och alla ledningar och behållare ska tömmas på vatten och det vatten som finns kvar i ledningar eller behållare ska antifrysbehandlas eller • huset och pool* utomhus ska hållas uppvärmda till minst 10 grader.

När du åsidosatt säkerhetsföreskrifter

Har du inte följt säkerhetsföreskrifterna kan ersättningen sättas ned (minskas). Normalt är nedsättningen 25 %. Nedsättningen kan variera beroende på omständigheterna. Vid allvarlig försumlighet kan du till och med bli helt utan ersättning.

Se även avsnitt 17.4 Nedsättning av försäkringsersättning.

10.2.5.2 Elektriskt fel**Försäkringen ersätter**

Försäkringen ersätter den egendom som skadas av kortslutning, överslag, överspänning eller annat elektriskt fel.

Försäkringen ersätter inte

Försäkringen ersätter inte skada

- som uppstår då fukt eller vätska orsakar kortslutning,
- på installation* och hushållsmaskin*, se avsnitt 10.2.5.1 Skada på installation och hushållsmaskin.

10.2.5.3 Livsmedel i kyl och frys

Försäkringen ersätter

Försäkringen ersätter skada på livsmedel i kyl eller frys som orsakats av temperaturförändring vid

- strömavbrott eller
- fel på kylan eller frysen.

Vid sådan skada på livsmedel ersätts också kostnad för att avlägsna dålig lukt i kylan eller frysen.

Högsta ersättning

Högsta ersättning är 5 000 kronor för varje kyl eller frys.

10.2.5.4 Tvätt i tvättmaskin

Försäkringen ersätter

Försäkringen ersätter skada på tvätt i tvättmaskin eller torktumlare vid fel på maskinen.

Högsta ersättning

Högsta ersättning är 5 000 kronor.

10.2.5.5 Skada orsakad av fordon

Försäkringen ersätter

Försäkringen ersätter skada

- på byggnad* som orsakas av trafikolycka med fordon,
- på egendom som orsakas av att flygplan eller annat luftfartyg störtar eller att delar från dessa faller ner.

Försäkringen ersätter inte

Försäkringen ersätter inte skada som är ersättningsbar genom trafikförsäkring.

10.2.5.6 Skada orsakad av vilda djur

Försäkringen ersätter

Försäkringen ersätter skada på egendom orsakad av vilda djur som tar sig in i bostadsbyggnaden.

Försäkringen ersätter inte

Försäkringen ersätter inte skada orsakad av

- råtta, mus eller sork,
- insekt,
- katt.

10.2.5.8 Merkostnad och hyresbortfall

Försäkringen ersätter

Försäkringen ersätter

- skälig och nödvändig merkostnad samt
- hyresbortfall

när den bostad* som anges i försäkringsbrevet blir helt eller delvis obrukbar till följd av sådan skada som är ersättningsbar enligt avsnitt 10.2 Skadehändelser, 15.6 Bostadsrätt eller 15.7 Allrisk för byggnad och tomtmark eller om polis eller räddningstjänst beordrat om evakuering alternativt genom avspärrning förhindrar tillgång till bostaden.

Måste ditt djur som är försäkrat hos oss vistas på djurpensionat ersätter vi merkostnaden i längst 45 dagar.

När det gäller merkostnad får du ersättning endast om lösöre ingår i försäkringen. Avdrag görs för inbesparad kostnad, exempelvis uppvärmning och belysning.

När det gäller hyresbortfall får du ersättning med högst det belopp som du enligt lag är skyldig att minska hyran.

Högsta ersättning

Ersättning lämnas under längst två år från skadedagen.

För hyresbortfall lämnas ersättning med högst 15 000 kronor per månad, dock högst sammanlagt 30 000 kronor.

10.2.5.9 Skada på glasruta

Försäkringen ersätter

Försäkringen ersätter skada på ruta av glas eller plast i fönster, dörr, inglasad altan och balkong i försäkrad byggnad. Ersättning lämnas för skada

- som består i bräckage eller sönderslagning,
- genom inristning av sådan art att det skulle innebära uppenbar olägenhet att behålla glaset.

Försäkringen ersätter inte

Försäkringen ersätter inte skada

- på isolerglas som endast består i att rutorna blivit otäta,
- på glas i växthus eller drivbänk,
- som uppstått genom byggnads- eller sprängningsarbete.

10.2.5.10 Hus under uppförande, om- eller tillbyggnad

Försäkringen ersätter

När försäkrat hus är under uppförande, om- eller tillbyggnad ersätter försäkringen, på samma sätt som försäkringen ersätter stöld och skada på byggnad enligt avsnitt 10.2 Skadehändelser, också skada på och stöld av

- arbetsbod, verktyg och maskin som du äger, hyr eller lånar för byggnadsarbetet,
- material och maskinell utrustning som är avsett att ingå i huset.

Försäkringen gäller med den omfattning som försäkringen tecknats att gälla för.

Skada på sådan egendom värderas som lösöre*.

Försäkringen ersätter inte

Försäkringen ersätter inte

- stöld av eller skadegörelse på verktyg, maskin, material och maskinell utrustning då stölden eller skadegörelsen skett i olåst utrymme eller om egendomen förvarats utomhus,
- stormskada på verktyg, maskin, material och maskinell utrustning som finns utomhus,
- skada på arbetsbod, verktyg, material och maskin som entreprenör använder för byggnadsarbetet,

Försäkringen ersätter inte

Försäkringen ersätter inte

- skada enligt avsnitt 10.2.2.1 Läckage eller 10.2.5.1 Skada på installation eller hushållsmaskin, innan installationen*
  - på vedertaget sätt har provats och godkänts och
  - entreprenaden är avlämnad till dig.

Försäkringen ersätter inte skada som annan är skyldig att ersätta enligt avtal och inte heller skada på annans egendom om du inte är ersättningskyldig.

Se även avsnitt 17.11.5 Leverantörsgaranti.

Särskild självrisk

För skada orsakad genom storm, hagel eller snötryck* är självrisken 6 000 kronor om huset inte hunnit få hela och täta väggar och tak.

Högsta ersättning

Högsta ersättning är 100 000 kronor för arbetsbod, verktyg och maskiner.

10.2.5.11 Skada i samband med räddning

Försäkringen ersätter

Försäkringen ersätter skada på försäkrad byggnad och bostadsrätt som uppstår i samband med att räddningstjänst, polis eller ambulanspersonal behöver ta sig in i bostaden* för att rädda liv.

10.2.6 Miljöskada

10.2.6.1 Oljeskada på tomtmark

Försäkringen ersätter

När skada på tomtmark* kan ersättas enligt något av avsnitten 10.2.2 – 10.2.5 och skadan orsakas av att olja avsedd för uppvärmning oberäknat strömmat ut från egen oljetank, gäller följande.

Med tomtmark* avser vi, utöver den definition som anges i avsnitt 16. Definitioner även

- grundvatten, vattentäkt, vattendrag, sjö eller annat vattenområde och
- som finns på den fastighet som anges som försäkringsställe och som finns i direkt anslutning till försäkrad bostadsbyggnad.

Försäkringen ersätter inte

Försäkringen ersätter inte skada

- på tank varifrån utströmning skett, se dock avsnitt 10.2.5.1 Skada på installation och hushållsmaskin,
- som är en följd av normalt och beräknat spill,
- som kan ersättas enligt reglerna i trafikskadelagen.

10.2.7 Skadeinsekter

10.2.7.1 Saneringsförsäkring

För saneringsförsäkringen svarar det bolag som anges i försäkringsbrevet.

Försäkringen ersätter

Bolaget åtar sig att för bostadshus och för lösöre* i bostadshus som anges i försäkringsbrevet vidta åtgärder. Åtagandet avser bekämpning av insekter, råttor och möss. All sanering sker i enlighet med lagar och myndigheters föreskrifter.

Saneringsförsäkringen gäller för sanering som utförs under normal arbetstid (dagtid) och förutsätter att du då låter bolagets personal få tillträde till huset samt om nödvändigt tillhandahåller stege eller annan utrustning för att göra platsen tillgänglig.

Bolaget förbinder sig så långt som möjligt att inte använda sådana behandlingsmetoder som gör det nödvändigt att utrymma bostaden.

Försäkringen ersätter inte

Försäkringen ersätter inte

- sanering av livsmedel och kläder,
- sanering av lösöre* som används i rörelse av något slag,
- sanering av lokal som används för rörelse av något slag,
- sanering av lösöre* angripet av strimmig trägnagare,
- byggtekniska åtgärder, exempelvis upptagning av väggar och golv,
- direkt eller indirekt skada på egendom,
- sanering om du vid den tidpunkt då försäkringen började gälla, kände till eller bort känna till, att bostadshuset inte var fritt från sådana insekter som saneringsförsäkringen gäller för,
- sanering eller reparation till följd av träskadeinsekter, se avsnitt 10.2.7.2 Skada orsakad av träskadeinsekter och skada efter sent upptäckt dödsfall.

Ingen självrisk

Saneringsförsäkringen gäller utan självrisk.

Säkerhetsföreskrifter

Säkerhetsföreskrifter

Utöver avsnitt 10.1.5 Generella säkerhetsföreskrifter, gäller att du ska iaktta följande särskilda säkerhetsföreskrifter.

När det gäller	Ställs följande säkerhetsföreskrifter
anmälan av skada	När du upptäckt skadedjur i huset måste du omedelbart anmäla detta till bolaget.

När du åsidosatt säkerhetsföreskrifter

Har du inte följt säkerhetsföreskrifterna kan ersättningen sättas ned (minskas). Nedsättningen kan variera beroende på omständigheterna. Vid allvarig försumlighet kan du till och med bli helt utan ersättning.

Se även avsnitt 17.4 Nedsättning av försäkringsersättning.

10.2.7.2 Skada orsakad av träskadeinsekter och skada efter sent upptäckt dödsfall

För försäkringen svarar det bolag som anges i försäkringsbrevet.

När försäkringen börjar gälla

Följande regler gäller för nyteckning av försäkringen.

Försäkringen börjar gälla från och med godkänd besiktning eller senast nio månader från fritidshusförsäkringens begynnelse- dag, såvida bolaget inte dessförinnan nekat eller meddelat undantag från försäkringen, så kallad karenstid. När försäkringen börjar gälla inträder bolagets ansvar från fritidshusförsäkringens begynnelse- dag.

Karenstiden tillämpas inte om du kan styrka att du har haft en gällande träskadeinsektsförsäkring i ett annat försäkrings- bolag under nio månader innan fritidshusförsäkringens begynnelse- dag.

När huset inte är äldre än tre år vid nyteckningstillfället och endast nytt virke använts vid uppförandet börjar försäkringen gälla från fritidshusförsäkringens begynnelse- dag.

Försäkringen ersätter

Försäkringen ersätter skada på hus som anges i försäkringsbrevet

- när detta angrips av husbock, hästmyror eller andra träskadeinsekter. Bolaget utför nödvändig sanering samt ersätter reparationskostnad där bärigheten äventyras genom insektsangreppet. Sådan reparationskostnad omfattar byte eller förstärkning av det angripna virket.
- till följd av påverkan från kropp då en person avlidit i bostaden och dödsfallet förblir oupptäckt en längre tid. Bolaget utför nödvändig insekts- och luktsanering samt ersätter skälig och nödvändig reparationsåtgärd på byggnad.

Försäkringen gäller för sanering och åtgärder som utförs under normal arbetstid (dagtid) och förutsätter att du låter bolagets personal få tillträde till huset.

Försäkringen ersätter inte

Försäkringen ersätter inte

- angrepp på rötskadat virke,
- angrepp på virke som har avsevärt förhöjda fuktvärden, förutsatt att dessa värden inte uppstått tillfälligt,
- skada på hus som är byggt, reparerat, om- eller tillbyggt med begagnat virke eller virke som kan misstänkas vara angripet av träskadeinsekter, förutsatt att bolaget inte särskilt har godkänt huset,
- borttransport av den avlidne,
- indirekta skador och omkostnader, exempelvis tillfällig utflyttning från byggnaden, förlust av hyresintäkter, flyttnings-, städnings- eller lagringskostnader.

I de fall angrepp av träskadeinsekter upptäcks när försäkringen börjat gälla och angreppet startat före det att försäkringen börjat gälla ersätter försäkringen kostnader för reparation där bärigheten äventyras genom insektsangreppet endast för den del av skadan som inträffat under försäkringstiden.

Ingen självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk.

Högsta ersättning

Högsta ersättning är 4 000 000 kronor.

Säkerhetsföreskrifter

Säkerhetsföreskrifter

Utöver avsnitt 10.1.5 Generella säkerhetsföreskrifter, gäller att du ska iaktta följande särskilda säkerhetsföreskrifter.

När det gäller	Ställs följande säkerhetsföreskrifter
anmälan av skada	När du upptäckt angrepp av husbock, hästmyror eller annan träskadeinsekt på huset måste du genast anmäla detta till bolaget.

När du åsidosatt säkerhetsföreskrifter

Har du inte följt säkerhetsföreskrifterna kan ersättningen sättas ned (minskas). Nedsättningen kan variera beroende på omständigheterna. Vid allvarlig försumlighet kan du till och med bli helt utan ersättning.

Se även avsnitt 17.4 Nedsättning av försäkringsersättning.

Ersättning och skadevärdering

Med tillägg till avsnitt 10.3.3 Byggnad och 10.3.4 Värderingsregler byggnad, gäller också följande regler.

Bolaget avgör om skada skall ersättas kontant eller repareras.

Kostnad för reparation och sanering får inte överstiga det lägsta av husets marknadsvärde* eller förstariskbelopp enligt försäkringsbrevet. Marknadsvärdet fastställs utan hänsyn tagen till det angrepp av träskadeinsekter som orsakat skadan.

Reparationsåtgärder ersätts endast om de är skäliga och nödvändiga med hänsyn till vad som är ekonomiskt och teknisk möjligt.

10.2.8 Hussvamp

Hussvampsförsäkring ingår om inte annat framgår av försäkringsbrevet för försäkrat bostadshus.

För hussvampsförsäkringen svarar det bolag som anges i försäkringsbrevet.

När försäkringen börjar gälla

Följande regler gäller för nyteckning av hussvampsförsäkring.

Försäkringen börjar gälla från och med godkänd besiktning eller senast nio månader från fritidshusförsäkringens begynnelse, såvida bolaget inte dessförinnan nekat eller meddelat undantag från försäkringen, så kallad karenstid. När försäkringen börjar gälla inträder bolagets ansvar från fritidshusförsäkringens begynnelse.

Karenstiden tillämpas inte om du kan styrka att du har haft en gällande hussvampsförsäkring i ett annat försäkringsbolag under nio månader innan fritidshusförsäkringens begynnelse.

I det fall hussvampsförsäkringen lagts till en gällande fritidshusförsäkring gäller karenstiden från den dag tillägget skett.

Försäkringen ersätter

Försäkringen ersätter skada på bostadshus när detta angrips av Äkta hussvamp (*Serpula lacrymans*), samt dess vilda form (*Serpula himantioides*) som kan fastställas vid typbestämning av fruktkropp och mycel.

Försäkringen ersätter nödvändig sanering samt kostnad för reparation där bärigheten äventyras genom svampangreppet. Sådan reparationskostnad omfattar byte eller förstärkning av det angripna virket.

Hussvampsförsäkringen gäller för sanering och åtgärder som utförs under normal arbetstid (dagtid) och förutsätter att du låter bolagets personal få tillträde till huset.

Försäkringen ersätter inte

Försäkringen ersätter inte

- byggnadsdelar som befinner sig utomhus, såsom exempelvis balkonger, utomhustrappor, terrasser, uterum,
- angrepp av övriga brunrötesvampar, blånadssvamp, mögelsvamp och andra rötsvampar än de två försäkrade* äkta hussvamparna,
- angrepp som kan härledas till vatten- eller fuktskador som är eller var ersättningsbar enligt den vanliga fritidshusförsäkringen,
- skador och andra anmärkningar som undantagits i besiktningsprotokoll,
- indirekta skador och omkostnader, exempelvis tillfällig utflyttning från byggnaden, förlust av hyresintäkter, flytt-, städnings- eller lagringskostnader.

Om angreppet startat före det att hussvampsförsäkringen börjat gälla ersätter försäkringen endast den del av skadan som uppstått under försäkringstiden.

Särskild självrisk

Vid skada genom hussvamp är självriskens 3 000 kronor.

Högsta ersättning

Högsta ersättning är 2 000 000 kronor.

Säkerhetsföreskrifter

Säkerhetsföreskrifter

Utöver avsnitt 10.1.5 Generella säkerhetsföreskrifter, gäller att du ska iaktta följande särskilda säkerhetsföreskrifter.

När det gäller	Ställs följande säkerhetsföreskrifter
uppförande, reparation, om- eller tillbyggnad	Vid uppförande av hus eller vid reparation, om- eller tillbyggnad får du inte använda virke som är eller kan misstänkas vara angripet av hussvamp.
underhåll	Du måste snarast och fackmässigt reparera fel och brister i försäkrad byggnad, särskilt vad gäller tak, takbeslag, stuprör och installationer för vatten och avlopp.
misstänkt angrepp	När du misstänker angrepp av hussvamp, exempelvis vid synliga tecken på angrepp såsom missfärgningar, svamppåväxt (svamptrådar, fruktkropp), sporpulver eller golvs-vikt måste du genast meddela oss och se till att sanerings- och reparationspersonal får tillträde till bostaden samt flytta egendom som kan hindra eller försvåra arbetet.

När du åsidosatt säkerhetsföreskrifter

Har du inte följt säkerhetsföreskrifterna kan ersättningen sättas ned (minskas). Normalt är nedsättningen 50 %. Nedsättningen kan variera beroende på omständigheterna. Vid allvarlig försumlighet kan du till och med bli helt utan ersättning.

Se även avsnitt 17.4 Nedsättning av försäkringsersättning.

Ersättning och skadevärdering

Med tillägg till avsnitt 10.3.3 Byggnad och 10.3.4 Värderingsregler byggnad, gäller också följande regler.

Bolaget avgör om skada skall ersättas kontant eller repareras.

Kostnad för reparation och sanering får inte överstiga det lägsta av bostadshusets marknadsvärde* eller förstariskbelopp enligt försäkringsbrevet. Marknadsvärdet fastställs utan hänsyn tagen till det hussvampangrepp som orsakat skadan.

Reparationsåtgärder ersätts endast om de är skäliga och nödvändiga med hänsyn till vad som är ekonomiskt och teknisk möjligt.

10.3 Ersättning och skadevärdering

10.3.1 Lösöre

10.3.1.1 Kontant ersättning eller reparation

Vi har rätt att avgöra

- om en skada ska ersättas kontant eller om den skadade egendomen ska återställas genom våra anvisningar samt
- var inköp eller reparation ska göras.

Vid återställande av skadad egendom är du inte berättigad till högre ersättning än vad vår kostnad hade blivit om reparation eller återanskaffning hade skett på det ställe vi anvisat.

Kan skadad egendom repareras eller saneras värderas skadan till reparations- eller saneringskostnaden, förutom egendom som värderas enligt värderingsgrupp 5. Kostnaden får aldrig överstiga den ersättning du kan få enligt nedanstående värderingsregler eller försäkringsbeloppet.

10.3.1.2 Om ersatt egendom kommer tillrätta

Vi övertar äganderätten till föremål som ersatts, om inte annat överenskommits. Kommer ett föremål som vi ersatt till rätta, ska du genast lämna det till oss. Vill du behålla föremålet får du göra det om du lämnar tillbaka den ersättning du fått.

10.3.1.3 Tidpunkt för värdering

Värderingen av en skada görs med utgångspunkt från prisläget vid den tidpunkt när du tidigast kan bestämma ditt ersättningsanspråk, dock senast två månader från skadedagen.

10.3.1.4 Tvist om värde

Om du inte är nöjd med vår värdering av skada på lösöre* kan du begära att en värderingsperson, förordnad av handelskammaren, uttalar sig om värdet på din skadade egendom. Värderingspersonen ska tillämpa villkorens värderingsregler, visa hur skadans värde beräknats samt lämna sitt utlåtande inom tre månader efter att ha blivit utsedd.

Du ska betala hälften av värderingspersonens arvode. Om värderingspersonen värderar skadan till ett högre belopp än det som vi erbjudit, betalar vi hela arvodet. Vi ersätter endast en värdering.

10.3.1.5 Övriga bestämmelser

Vid skada får du ersättning endast om du kan styrka innehavet och värdet av det skadade eller förlorade föremålet.

Värdering sker utan hänsyn till affektionsvärde, det vill säga utan hänsyn till dina personliga känslor för föremålet.

10.3.2 Värderingsregler lösöre

Lösöre* har ur värderings- och ersättningssynpunkt delats upp i olika värderingsgrupper. Hur lösöre* värderas beror på vilken värderingsgrupp föremålet tillhör.

Värdet kan minska utöver nedanstående regler i de fall föremålet har eftersatt underhåll eller nedsatt användbarhet.

10.3.2.1 Värderingsgrupp 1

Värderingsgrupp 1 består av följande föremål

- böcker, antikviteter, konstverk, konstföremål,
- äkta mattor,
- vapen med tillbehör,
- skivor (även CD, DVD-skivor och motsvarande) och bandinspelningar samt
- föremål som ingår i samling eller har samlarvärde, exempelvis mynt-, sedel-, frimärks- och medaljsamling.

Samlingar värderas i sin helhet.

Skadevärdering

Skada värderas enligt följande.

När det	värderas skada till
finns likvärdig egendom att köpa i allmänna handeln	vad det i den allmänna handeln kostar att köpa likvärdig egendom i sådant skick den hade vid skadetillfället.
inte finns likvärdig egendom att köpa i allmänna handeln	vad det sannolikt skulle ha kostat i allmänna handeln att köpa likvärdig egendom i sådant skick den hade vid skadetillfället.

10.3.2.2 Värderingsgrupp 2

Värderingsgrupp 2 består av följande föremål

- smycken*, pärlor, ädelstenar
- samt föremål av ädel metall,

dock inte klockor av ädelmetall inklusive klockarmband.

Skadevärdering

Skada värderas enligt följande.

När det	och du gör	värderas skada till
gäller egendom som du köpt eller på annat sätt erhållit som nytt och ny likvärdig egendom finns i allmänna handeln	återinköp inom sex månader	vad det i den allmänna handeln kostar att köpa ny likvärdig egendom.
	inte återinköp inom sex månader	vad det sannolikt skulle ha kostat att köpa likvärdig egendom begagnad i samma skick som den hade vid skadetillfället.
gäller egendom - som är äldre än 20 år - som du ärvt, köpt eller på annat sätt erhållit som begagnat - när ny likvärdig egendom inte finns att köpa i allmänna handeln		vad det sannolikt skulle ha kostat att köpa likvärdig egendom begagnad i samma skick som den hade vid skadetillfället.

10.3.2.3 Värderingsgrupp 3

Värderingsgrupp 3 består av följande föremål

- kläder,
- glasögon,
- armbandsur,
- video, videokamera samt tillbehör till dessa,
- skidutrustning,
- radio, tv och andra apparater för ljud- och bildåtergivning samt tillbehör till dessa,
- kamera med tillbehör,
- cykel* och barnvagn med tillbehör,
- golfutrustning (bag, bollar, klubbor och vagn),
- päls,
- dator, spelkonsol, smart armbandsur, aktivitetsarmband, läs- och surfplatta samt program och tillbehör till dessa,
- telefon, mobiltelefon, GPS samt tillbehör till dessa.

Skadevärdering

Skada värderas enligt följande.

När det	och du gör	värderas skada till
är nyare egendom dvs. värderas till 100 % av nyvärdet enligt nedanstående tabell	återinköp inom sex månader	vad det i den allmänna handeln kostar att köpa ny likvärdig egendom.
	inte återinköp inom sex månader	65 % av vad det i den allmänna handeln kostar att köpa ny likvärdig egendom.
är äldre egendom dvs. värderas till mindre än 100 % av nyvärdet enligt nedanstående tabell		vad det i den allmänna handeln kostar att köpa ny likvärdig egendom minskat med avskrivning enligt nedanstående tabell.
inte finns likvärdig egendom att köpa i allmänna handeln		vad det sannolikt skulle ha kostat i allmänna handeln att köpa likvärdig egendom i sådant skick den hade vid skadetillfället.

Avskrivning

Tabellen nedan bygger på vad handeln i allmänhet rekommenderar som avskrivning per år för olika typer av föremål. Procentsatserna i tabellen nedan anger det värde (procentsats) av nypriset som skada värderas till efter avskrivning.

Egendom	Procent av nypris							
	0-6 mån	6 mån -1 år	1-2 år	2-3 år	3-4 år	4-5 år	5-6 år	Därefter
Kläder för barn Skor och stövlar	100 %	100 %	40 %	20 %	15 %	10 %	10 %	10 %
Kläder för vuxna (ej skor och stövlar)	100 %	100 %	60 %	40 %	20 %	10 %	10 %	10 %
Video, videokamera samt tillbehör till dessa Skidutrustning Armbandsur	100 %	100 %	65 %	50 %	40 %	30 %	20 %	20 %
Handverktyg, el- och batteridrivet verktyg	100 %	100 %	100 %	80 %	60 %	40 %	20 %	20 %
Glasögon Radio, tv och andra apparater för ljud- och bildåtergivning samt tillbehör till dessa (dock inte datautrustning) Kamera med tillbehör GPS	100 %	100 %	80 %	60 %	40 %	20 %	20 %	20 %
Cykel* och barnvagn med tillbehör	100 %	100 %	80 %	60 %	50 %	40 %	30 %	20 %
Batteri till elcykel	100 %	100 %	80 %	50 %	30 %	10 %	10 %	10 %
Golfutrustning (bag, bollar, klubbor och vagn)	100 %	100 %	100 %	65 %	50 %	30 %	20 %	20 %
Dator, spelkonsol, smart armbandsur, aktivitetsarmband, läs- och surfplatta samt tillbehör till dessa Telefon, mobiltelefon, hörlurar, samt tillbehör till dessa	100 %	65 %	50 %	30 %	20 %	20 %	20 %	20 %
Hygienartiklar	Ersätts med 50 % av nypriset							

10.3.2.4 Värderingsgrupp 4

Värderingsgrupp 4 består av följande föremål

- fotografier och film,
- föremål som du själv gjort för ditt privata bruk, exempelvis film- och skivinspelningar, hemsydda kläder, hemlagad mat och modeller.

Skadevärdering

Skada värderas enligt följande.

När det	och du gör	värderas skada till
finns ny likvärdig egendom i allmänna handeln	återinköp inom sex månader	vad det i den allmänna handeln kostar att köpa ny likvärdig egendom.
	inte återinköp inom sex månader	65 % av vad det kostar i den allmänna handeln att köpa ny likvärdig egendom.
inte finns ny likvärdig egendom i allmänna handeln		vad det kostar att köpa råmaterialet.

10.3.2.5 Värderingsgrupp 5

Värderingsgrupp 5 består av hushållsmaskiner* och motordrivet trädgårdsredskap.

Skadevärdering

Skada värderas enligt följande.

När du	görs åldersavdrag på	värderas skada till
återställer inom sex månader	återställandekostnaden med 10 % per påbörjat år, efter 2 år från det att hushållsmaskinen* eller det motordrivna trädgårdsredskapet första gången togs i bruk.	kostnad för reparation när så kan ske, annars utbyte av det skadade föremålet, minskat med åldersavdrag.
inte återställer inom sex månader	återställandekostnaden med 10 % per påbörjat år sedan hushållsmaskinen* eller det motordrivna trädgårdsredskapet första gången togs i bruk.	kostnad för reparation när så kan ske, annars utbyte av det skadade föremålet, minskat med åldersavdrag.
inte finns likvärdig egendom att köpa i allmänna handeln		vad det sannolikt skulle ha kostat i allmänna handeln att köpa likvärdig egendom i sådant skick den hade vid skadetillfället.

Åldersavdrag görs både vid reparation och nyanskaffning.

Reparationskostnaden får aldrig överstiga vad en ny likvärdig hushållsmaskin* eller motordrivet trädgårdsredskap kostar i den allmänna handeln.

Åldersavdraget är begränsat till 80 % på hushållsmaskin* och motordrivet trädgårdsredskap som före skadan var funktionsduglig och att underhållsföreskrifter följts. Detta gäller inte skador som ersätts i avsnitt 10.2.5.1 Skada på installationer och hushållsmaskin där avdraget kan bli 100 %.

10.3.2.6 Värderingsgrupp 6

Värderingsgrupp 6 består av andra föremål än de som ingår i värderingsgrupperna 1 - 5.

Skadevärdering

Skada värderas enligt följande

<i>Egendom för vilket värdet på grund av ålder, slitage omodernitet, minskad användbarhet eller annan omständighet har gått ned med</i>	<i>och du gör</i>	<i>värderas skada till</i>
35 % eller mindre	återinköp inom sex månader	vad det i den allmänna handeln kostar att köpa ny likvärdig egendom.
	inte återinköp inom sex månader	65 % av vad det i den allmänna handeln kostar att köpa ny likvärdig egendom.
mer än 35 %		vad det i den allmänna handeln kostar att köpa begagnad likvärdig egendom i sådant skick den hade vid skadetillfället.
inte finns likvärdig egendom att köpa i allmänna handeln		vad det sannolikt skulle ha kostat i allmänna handeln att köpa likvärdig egendom i sådant skick den hade vid skadetillfället.

10.3.3 Byggnad

Vid skada på försäkrad pool* med installation* gäller samma regler för ersättning och skadevärdering som för byggnad*.

10.3.3.1 Återställande

Med återställande avses att med rationella metoder och material

- reparera eller
- uppföra likadan eller närmast motsvarande byggnad* på samma grund och för samma ändamål.
- uppföra likadan eller närmast motsvarande byggnad* på samma tomt men annan grund och för samma ändamål.

Rör det sig om byggnadsdel*, installation* och hushållsmaskin* avses med återställande

- reparation eller delreparation för att återställa funktionen eller
- utbyte av det skadade föremålet om reparation inte kan göras.

När installation* med liknande kvalitet och prestanda som den skadade inte längre finns på marknaden, lämnas ersättning med vad det sannolikt skulle ha kostat att köpa en ny installation* av samma kvalitet och prestanda som den skadade installationen* minskat med åldersavdrag.

Med återställandekostnad avses material och erforderligt arbete för återställande.

Vi har rätt att avgöra om byggnad* eller byggnadsdel* ska repareras eller ersättas kontant.

Vid återställande ersätts endast de skadade rummens byggnadsdelar* och ytskikt. Angränsande rum med samma ytskikt som i de skadade ersätts inte.

Vid skada på ytskikt i utrymmen med öppen planlösning ersätter vi endast kostnaden för ytskikt i det skadade utrymmet fram till närmast naturliga avgränsning.

Vid återställande av skadad byggnad* är du inte berättigad till högre ersättning än vad entreprenaden eller reparationen skulle kosta hos av oss anvisad entreprenör eller reparatör.

Kostnad för att återställa konstnärlig utsmyckning ersätts inte.

10.3.3.2 Beställare av reparation

Vid reparation eller återställande av byggnad* ska du vara beställare av arbetet. Detta för att du ska få de fördelar som finns i konsumenttjänstlagen.

10.3.3.3 Om ersatt egendom kommer tillrätta

Vi övertar äganderätten till föremål som ersätts, om inte annat överenskommits. Kommer ett föremål som vi ersatt till rätta, ska du genast lämna det till oss. Vill du behålla föremålet får du göra det om du lämnar tillbaka den ersättning du fått.

10.3.3.4 Föreskrift från myndighet

Fördyras återställande av byggnad* på grund av myndighets föreskrifter och kräver återställandet bygglov, ersätts även merkostnaden enligt följande

- Extra kostnader för nya energikrav .....ingen beloppsbegränsning
- Handikappanpassning ..... ingen beloppsbegränsning
- Övriga åtgärder ..... högst 100 000 kronor

Till övriga åtgärder räknas bland annat sanering eller återställande/reparation av byggnad* därför att material som ingår i byggnaden har förbjudits av myndigheter, exempelvis asbest.

När det gäller föreskrift från myndighet måste du anhålla om dispens och överklaga myndighetsbeslut om vi begär detta. Vi betalar denna kostnad.

10.3.3.5 Nya normer och branschregler

Fördyras återställande eller reparation av byggnad* på grund av nya normer och branschregler, ersätts även merkostnaden under förutsättning att gällande regler följts vid tidigare byggnads-, reparations- eller renoveringstillfällen. Högsta ersättning är 10 000 kronor.

10.3.3.6 Särskilt lågt marknadsvärde

Har marknadsvärdet* på hela byggnaden* minskat på grund av ålder och/eller slitage eller andra omständigheter med mer än 50 % av marknadsvärdet* för en ny motsvarande byggnad*, värderas skadan högst till skillnaden mellan fastighetens marknadsvärde* omedelbart före och omedelbart efter skadan.

Vid värdering av byggnad belägen på jordbruksfastighet avses med fastighetens marknadsvärde endast det område som enligt fastighetstaxeringen är avsatt som tomtmark kring byggnaden.

10.3.3.7 Reparation i samband med underhåll mm

Kan reparation utan väsentlig olägenhet göras i samband med pågående eller förestående underhålls- eller ändringsarbete, till- eller ombyggnad värderas skadan till det belopp med vilket kostnaden för detta arbete ökar.

10.3.3.8 Hinder för återställande inom två år

Hindras återställande inom två år av orsak som du inte kan påverka, räknas tiden för återställande från den tidpunkt hindret upphörde. Återställande måste dock slutföras inom fem år från skadedagen.

När det gäller hinder för återställande inom två år måste du anhålla om dispens och överklaga myndighetsbeslut om vi begär detta. Vi betalar denna kostnad.

10.3.3.9 Hinder för återställande på samma grund

Skadan värderas enligt reglerna om återställande inom två år om

- återställande hindras av lag eller föreskrifter från myndighet och
- du därför anskaffar eller uppför annan byggnad* för samma ändamål på annan plats inom fem år från skadedagen.

Skadan värderas dock

- högst till den faktiska kostnaden och
- lägst till det belopp den skulle värderats till enligt reglerna för byggnad* som inte återställs inom två år.

Skulle hindret sänka värdet på de byggnadsdelar* som finns kvar, får du även denna förlust ersatt. Detta gäller även om du inte anskaffar eller uppför annan byggnad*.

När det gäller hinder för återställande på samma grund måste du anhålla om dispens och överklaga myndighetsbeslut om vi begär detta. Vi betalar denna kostnad.

10.3.3.10 Värdeökning på byggnad

Försäkringsvärdet för fullvärdeförsäkrad byggnad* ändras automatiskt under försäkringstiden enligt faktorprisindex för gruppbyggda småhus. Premien ändras först när din försäkring ska förnyas.

För byggnad* med fullvärdesförsäkring ingår värdeökning intill 300 000 kronor för om- eller tillbyggnad under försäkringstiden. Före försäkringstidens utgång ska du anmäla sådan förändring. Görs inte anmälan riskerar du att inte få full ersättning vid skada.

10.3.3.11 Tvist om värde

Om du inte är nöjd med vår värdering av skada på byggnad* kan du begära att en registrerad fastighetsmäklare eller auktoriserad fastighetsvärderare uttalar sig om värdet på din skadade egendom. Värderingspersonen ska tillämpa villkorens värderingsregler, visa hur skadans värde beräknats samt lämna sitt utlåtande inom tre månader efter att ha blivit utsedd.

Du ska betala hälften av värderingspersonens arvode. Om värderingspersonen värderar skadan till ett högre belopp än det som vi erbjudit, betalar vi hela arvodet. Vi ersätter endast en värdering.

10.3.4 Värderingsregler byggnad

Skada värderas enligt följande. Skadan ersätts med avskrivning beroende av den berörda delens ålder.

När du	värderas skada
inom två år från skadetillfället återställer skadad egendom	till kostnad att utan dröjsmål återställa, minskad med avskrivning enligt nedanstående tabell. Ytterligare avdrag görs för återställandekostnad för den del av byggnaden som skadats och som inte är underhållen enligt underhållsföreskrifter eller som utsatts för onormalt slitage, även om denna del inte finns uppräknad i nedanstående tabell för avskrivning.
inom två år från skadetillfället återställer skadad egendom på samma tomt men annan grund	till kostnad att utan dröjsmål återställa, minskad med avskrivning enligt nedanstående tabell. Ersättning lämnas inte för merkostnader som uppstår på grund av att du väljer att ny grund byggs, istället för att använda befintlig grund. Av samma orsak ersätts inte merkostnader för rör och ledningar. Ytterligare avdrag görs för återställandekostnad för den del av byggnaden som skadats och som inte är underhållen enligt underhållsföreskrifter eller som utsatts för onormalt slitage, även om denna del inte finns uppräknad i nedanstående tabell för avskrivning.
inte inom två år från skadetillfället återställer skadad egendom	Värderingen blir högst det belopp som svarar mot skillnaden mellan fastighetens marknadsvärde* före och omedelbart efter skadan.

Avskrivning

Avskrivning genom åldersavdrag görs på material, arbete för rivning/friläggning och arbete för återställande för varje byggnadsdel* eller objekt eller del därav enligt nedan. Åldern räknas från den tidpunkt då föremålet första gången togs i bruk.

Var byggnadsdelen* redan skadad eller bristfällig före försäkringsskadan görs återställande med avdrag för skadan/bristfälligheten utöver åldersavdrag enligt tabell nedan. Var byggnadsdelen* helt uttjänt kan du bli utan ersättning för denna byggnadsdel*.

Om ersättning inte kan lämnas för byggnadsdelen lämnas inte heller ersättning för arbetskostnad inklusive rivning/friläggning och återställande.

Vid återställande av en installation* utomhus görs avdrag för installationens ålder på hela kostnaden för återställande, det vill säga inklusive friläggning och återläggning.

Byggnadsdel eller del av sådan Avser både material och arbete samt även rivning/friläggning och återställande.	Antal år utan åldersavdrag	Därefter görs ett procentuellt åldersavdrag per påbörjat år
Installation* samt maskinell utrustning		
• rörsystem, oljecistern, vattenradiator, sanitetsgods, septiktank, vattenburen golvvärme och infiltrationsanläggning	10 år	5 %
• murade värmeinstallationer, exempelvis kakelugn, öppen spis	10 år	2 %
• braskamin, gjutjärnskamin, pelletskamin eller liknande av metall	5 år	8 %
• värmepumpänläggning, inkl inbyggd varmvattenberedare, värmeåtervinnings-system, vindkraftverk, takvärme, luft/vatten värmepump (även till pool)	2 år	10 %
• luft/luft värmepump	1 år	15 %
• fjärrvärmeväxlare, fläktar	5 år	8 %
• hushållsmaskin* inkl spis, centraldammsugare, avloppspump och luftavfuktare	2 år	10 %
• elektrisk golvvärme	2 år	10 %
• elinstallation och ledning för fiberoptik	25 år	5 %
• solceller och solfångare	5 år	5 %
• övriga installationer* och annan maskinell utrustning än hushållsmaskin*, exempelvis varmvattenberedare, vattenfilter, oljefylld radiator, el-radiator, värmepanna inkl expansionskärl, djupvattenpump, ackumulatortank, duschkabin, skärmvägg, bubbelbadkar, ångbadkar	5 år	8 %
Pool inklusive poolduk och pooltak	5 år	8 %
Spabad utomhus inklusive maskinell utrustning	2 år	10 %
Radio- och tv-antenn (inkl parabol), markiser, persienner	2 år	10 %
Larm, datakablar, audioinstallationer, styrenhet för värme och ljus	5 år	8 %
Målning inomhus i utrymmen som inte är våtrum* samt målning utomhus	5 år	8 %
Tapetsering och annan väggbeklädnad inomhus i utrymmen som inte är våtrum*	5 år	8 %
Inredningar i kök, badrum och övriga utrymmen, ytterdörrar, innerdörrar, portar, fönster samt beslag och lås	10 år	5 %
Golvbeläggningar inomhus i utrymmen som inte är våtrum*		
• textila	5 år	8 %
• plast, laminat och linoleum	5 år	5 %
• ytbehandling av trägolv, parkett, lamellträ	10 år	10 %
• trägolv, parkett, lamellträ	15 år	5 %
• sten och keramiska plattor	20 år	2 %
Våtrumsbeklädnad inkl tätskikt		
• trådsvetsad golv- och väggmatta	5 år	8 %
• sten och keramiska plattor inkl tätskikt	10 år	5 %
• övrigt golv- och väggbeklädnadsmaterial samt målade ytor	2 år	10 %
Takbeläggning		
• papp, plast, gummi	5 år	8 %
• eternit, strå-vass och spåntak	15 år	5 %
• annat material	20 år	5 %
Fasadbeläggning		
• plåt och eternit	20 år	5 %
Skorsten		
• stål eller plåt	5 år	8 %
• annat material	25 år	2 %

Avskrivningen begränsas till högst 80 % på byggnadsdel* eller del av sådan som före skadan var funktionsduglig och att underhållsföreskrifter följts. Detta gäller inte skada på installationer* och hushållsmaskiner* som ersätts i avsnitt 10.2.5.1 Skada på installation och hushållsmaskin, där avdraget kan bli 100 %.

Vid ett och samma skadetillfälle är avskrivningen begränsad till 100 000 kronor.

10.3.5 Tomtmark

10.3.5.1 Återställande

Med återställande avses att återställa tomtmark* i sådant skick den hade före skadan. Dock lämnas för växtlighet endast ersättning med kostnad för nyplantering av unga plantor som säljs i handelsträdgård eller plantskola.

Med återställandekostnad avses material och erforderligt arbete för återställande.

Vi har rätt att avgöra om skada på tomtmark ska repareras eller ersättas kontant.

Vid återställande av skadad tomtmark* är du inte berättigad till högre ersättning än vad entreprenaden eller reparationen skulle kosta hos av oss anvisad entreprenör eller reparatör.

10.3.5.2 Om ersatt egendom kommer tillrätta

Vi övertar äganderätten till föremål som ersatts, om inte annat överenskommits. Kommer ett föremål som vi ersatt till rätta, ska du genast lämna det till oss. Vill du behålla föremålet får du göra det om du lämnar tillbaka den ersättning du fått.

10.3.5.3 Tvist om värde

Om du inte är nöjd med vår värdering av skada på tomtmark* kan du begära att en registrerad fastighetsmäklare eller auktoriserad fastighetsvärderare uttalar sig om värdet på din skadade egendom. Värderingspersonen ska tillämpa villkorens värderingsregler, visa hur skadans värde beräknats samt lämna sitt utlåtande inom tre månader efter att ha blivit utsedd.

Du ska betala hälften av värderingspersonens arvode. Om värderingspersonen värderar skadan till ett högre belopp än det som vi erbjudit, betalar vi hela arvodet. Vi ersätter endast en värdering.

10.3.6 Värderingsregler tomtmark

Skada värderas enligt följande. Skadan ersätts med avskrivning beroende av den berörda delens ålder.

<i>När du</i>	<i>värderas skada</i>
återställer skadad tomtmark* inom två år	till kostnad att utan dröjsmål återställa tomtmarken* med rationella metoder och material. Skada på växtlighet värderas till kostnad för nyplantering. Vid skada på flaggstång, brygga, staket, mur, plattsättning och lyktstolpe värderas skada till kostnad att utan dröjsmål återställa skadad egendom, minskad med avskrivning enligt nedanstående tabell. Fast monterat konstverk ersätts med vad det sannolikt skulle ha kostat att köpa likvärdig egendom begagnad i samma skick som den hade vid skadetillfället.
anskaffar likvärdig tomtmark* för samma ändamål inom två år	till kostnad att utan dröjsmål anskaffa likvärdig tomtmark* minskat med den skadade tomtmarkens* marknadsvärde* efter skadan. Ytterligare avdrag görs om den nya tomtmarken* har högre marknadsvärde* på grund av ökad areal, förbättrat läge eller annan omständighet.
inte återställer skadad tomtmark*	till det belopp som svarar mot skillnaden mellan fastighetens marknadsvärde* före och omedelbart efter skadan.

Avskrivning

Avskrivning genom åldersavdrag görs på återställandekostnad (material och arbete) för varje objekt eller del därav enligt nedan. Åldern räknas från tidpunkten då föremålet första gången togs i bruk.

Avskrivningen begränsas till högst 80 % på egendom som före skadan var funktionsduglig och att underhållsföreskrifter följts.

Viss egendom	Antal år utan åldersavdrag	Därefter görs ett procentuellt åldersavdrag per påbörjat år
Avser både material och arbete samt även rivning och återställande.		
Flaggstång		
• trä	3 år	10 %
• annat material	10 år	5 %
Brygga samt staket	3 år	10 %
Lyktstolpe	5 år	5 %
Mur och plattsättning	20 år	5 %

11. ANSVAR

11.1 Vad du ska göra när du krävs på skadestånd

När du krävs på skadestånd ska du

- snarast anmäla kravet till oss,
- följa våra anvisningar,
- inte själv åta dig att betala skadestånd samt
- genast underrätta oss om du blir instämd till domstol.

När du utan vår tillåtelse medger skadeståndsskyldighet, godkänner ersättningsbelopp eller betalar ersättning är detta inte bindande för oss. När du vid rättegång inte följer våra anvisningar blir domen inte bindande för oss.

11.2 Hur vi hanterar skadeståndskrav

När skadan kan ersättas av försäkringen gäller att vi

- utreder om du är skadeståndsskyldig,
- förhandlar med den som kräver skadestånd,
- för din talan vid rättegång i domstol och betalar rättegångskostnaderna,
- betalar det skadestånd som du är skyldig att utge enligt allmänna skadeståndsrättsliga regler.

11.3 Hur försäkringen gäller

11.3.1 Försäkringen gäller

Försäkringen ersätter

Försäkringen gäller när du krävs på skadestånd som överstiger självrisken.

Försäkringen gäller för dig som ägare, tomträtthavare eller arrendator till den försäkrade fastigheten. När försäkringen avser en jordbruksfastighet omfattar försäkringen endast ansvar för dig som ägare till det bostadshus som du bor i och till bostadshuset hörande tomtmark*.

Försäkringen gäller för person- och sakskada som inträffar under försäkringstiden och som du enligt gällande skadeståndsrätt är skyldig att ersätta.

11.3.4 Byggherre

Försäkringen ersätter

Ansvarsförsäkringen gäller för dig när du bygger åt dig själv. Försäkringen omfattar även din ansvarighet som arbetsgivare åt den som hjälper dig med byggnadsarbetet, om han inte utför arbetet som entreprenör eller som anställd hos sådan.

11.3.5 Försäkringen gäller inte

Försäkringen ersätter inte

Försäkringen gäller inte när du krävs på skadestånd

- a) som har samband med din yrkes- eller tjänsteutövning eller annan förvärvsverksamhet.
- b) som ägare av eller arrendator till annan fastighet än den som anges i försäkringsbrevet,
- c) som innehavare av annan tomträtt än den som anges i försäkringsbrevet,
- d) som kan ersättas av annan försäkring.

Försäkringen ersätter inte

- e) skada som du utöver gällande skadeståndsrätt åtar dig att ersätta,
- f) skada som du orsakat uppsåtligen eller som uppstått i samband med att du utfört uppsåtlig gärning som enligt svensk lag kan leda till fängelse,
- g) person- och sakskada som du tillfogar någon som omfattas av denna försäkring,
- h) skada på egendom som du hyr, lånar, reparerar, bearbetar eller på annat sätt tagit eller avser att ta mer än helt tillfällig befattningsmed.

Anmärkning: Med helt tillfällig befattningsmed avses här inte enbart en kortvarig befattningsmed utan även att den, för en privatperson, har varit av okvalificerad art.

Särskild självrisk

Vid ansvarsskada är självrisken 1 500 kronor.

Högsta ersättning

Högsta ersättning är 5 000 000 kronor.

Högsta ersättning utgör övre gräns även då flera av dem som försäkringen gäller för är skadeståndsskyldiga.

12. RÄTTSSKYDD

När byggnad ingår i din försäkring gäller rättsskydd för dig i din egenskap av ägare, tomträtthavare eller arrendator till försäkrad byggnad som utgör småhus samt tomtmark som du äger eller nyttjar i direkt anslutning till försäkrad byggnad.

12.1 Var gäller försäkringen

Du kan få rättsskydd om de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket inträffat inom Norden*.

12.2 När ska du ha haft försäkring för att få rättsskydd

Huvudregel

Du kan få rättsskydd om du, när tvisten uppkommer, har en gällande försäkring hos oss och den funnits i en sammanhängande tid av minst två år. Om rättsskydds försäkring med samma omfattning funnits i annat försäkringsbolag får du tillgodoräkna dig den tiden.

När du inte haft försäkring i två år

Du kan få rättsskydd för tvist som uppkommer innan försäkringen varit gällande i två år om de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket inträffat sedan försäkringen trädde i kraft, och försäkring funnits hos oss oavbrutet från denna tid tills tvisten uppkommit.

När din försäkring upphört

Om din försäkring upphört på grund av att försäkringsbehovet upphört kan du ändå få rättsskydd under förutsättning att försäkringen varit i kraft när de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket inträffade och det därefter inte gått längre än tio år.

De försäkringsvillkor för rättsskydd som gäller hos oss vid tiden för tvistens uppkomst tillämpas i sådant fall.

12.3 Ombud

För att försäkringen ska gälla krävs att du, genom utställande av rättegångsfullmakt, anlitar lämpligt ombud att företräda dig i tvisten.

Ombudet ska vara

- advokat eller biträdande jurist på advokatbyrå eller
- annan person som kan visa att denne någon gång under de tre senaste åren förordnats till biträde enligt rätts-hjälpslagen i liknande tvist och fortfarande är lämplig som sådant biträde eller på annat sätt kan visa att denne har lämplighet för uppdraget.

Ombudet, bolaget och du har rätt att begära prövning av ombudets lämplighet hos Svensk Försäkring.

Vid tvist gällande skäligheten av ombudets arvode och övriga kostnader mellan ombud, som är advokat eller biträdande jurist på advokatbyrå, och bolaget ska prövning ske hos Svensk Försäkrings Ombudskostnadsnämnd.

Övriga ombud och du har rätt att begära prövning av skäligheten av arvode och övriga kostnader hos Svensk Försäkrings Nämnd för rättsskyddsfrågor.

Krav på redovisning av arvode och kostnader: Av ombudets kostnadsräkning ska framgå vilka åtgärder ombudet har vidtagit samt tidsåtgången för dessa åtgärder med motivering för uppkomna sakkunnigkostnader. Med kostnadsräkningen ska lämnas upplysning om resultatet i tvisten samt bifogas dom eller förlikningsavtal.

Preskription

Preskriptionstiden börjar löpa från den tidpunkt du anlitar ombud i tvisten. Se även avsnitt 17.7 Preskription.

12.4 Tvister försäkringen omfattar

Försäkringen ersätter

Försäkringen gäller för tvist där du själv är part och som

- kan prövas som tvistemål av tingsrätt och som efter sådan prövning kan prövas av hovrätt och Högsta domstolen. Med tvist förstås att ett framställt krav aktivt avvisats helt eller delvis.
- kan prövas i mark- och miljödomstol och som efter sådan prövning kan prövas av Mark- och miljööverdomstolen och Högsta domstolen enligt vad som är föreskrivet om tvistemål i allmän domstol. När det gäller prövning enligt miljöbalken omfattas endast tvister enligt 21 kap 1 § punkt 6 miljöbalken.
- avser överklagande av lantmäteriförrättning till mark- och miljödomstol och som efter sådan prövning kan prövas av Mark- och miljööverdomstolen och Högsta domstolen.
- avser skadestånd som prövas inom ramen för brottmål.
- avser hyresmål som handläggs av Svea Hovrätt.

Försäkringen gäller också i ovan nämnda mål om de tas upp till handläggning efter beslut om resning, domvilla eller återställande av försutten tid.

- Är tvisten sådan att den först ska prövas i annan ordning eller av annan instans, till exempel av skiftesman, i arrende- eller hyresnämnd eller skiljenämnd enligt aktiebolagslagen eller inom besiktningsförfarande enligt entreprenadrättsliga regler, ersätts endast kostnad som uppkommit efter sådan prövning. Kostnad för bevisning som tagits fram vid sådan prövning och kan användas vid ett fortsatt förfarande ersätts inte av försäkringen.
- Försäkringen gäller för skiljeförfarande i sådan tvist som kan prövas av ovan angivna domstolar och omfattar både dina egna ombudskostnader och sådana som du förpliktigas utge, med undantag för ersättning till skiljemännen.

Anmärkning: Försäkringen gäller alltså inte för

- ärenden som handläggs av allmän domstol enligt lagen om domstolsärenden eller
- mål eller ärenden som handläggs av administrativa myndigheter, specialdomstolar eller allmänna förvaltningsdomstolar, exempelvis hyresnämnd, fastighetsbildningsmyndighet, länsstyrelse, förvaltningsrätt, kammarrätt eller Högsta förvaltningsdomstolen.

12.5 Tvister försäkringen inte omfattar

Försäkringen ersätter inte

Försäkringen gäller inte för följande tvister.

- Tvist som vid rättslig prövning handläggs enligt 1 kap 3d § första stycket rättegångsbalken, så kallade småmål, dvs. tvist där värdet av vad som yrkas understiger ett halvt basbelopp*. Beloppsbegränsningen gäller även tvist utomlands även om motsvarande bestämmelse saknas. Detta undantag tillämpas inte vid tvist på grund av försäkringsavtal med bolaget.
- Tvist där du är kärande och tvisten ska handläggas enligt lagen om grupprättegång (2002:599).
- Tvist med någon som du är eller har varit gift med, ingått registrerat partnerskap med eller varit sammanboende med enligt sambolagen.
- Tvist som har samband med din yrkes- eller tjänsteutövning eller annan förvärvsverksamhet inbegripet åtgärder för avveckling eller överlåtelse av verksamhet.
- Tvist som gäller lån till juridisk person eller någon i dennes förvärvsverksamhet eller tilltänkta verksamhet.
- Tvist som gäller borgensåtagande, pantsättning eller liknande åtagande som du ingått till förmån för juridisk person eller någon i dennes förvärvsverksamhet. Begränsningen gäller även regressrätt med anledning av infriat borgensansvar eller liknande.
- Tvist som gäller fordran eller anspråk som överlåtits på dig, om det inte är uppenbart att överlåtelsen skett innan tvisten uppkom.
- Tvist som gäller dig som ägare, tomträttshavare eller arrendator till annan fastighet eller innehavare av annan tomträtt än den som anges i försäkringsbrevet. För försäkrad fastighet på vilken bedrivs jordbruks-, skogsbruks- eller trädgårdsrörelse gäller försäkringen inte tvist som rör annat än bostadshus som bebos av någon av de försäkrade*.

Försäkringen ersätter inte

- i) Tvist som gäller skadestånd som kan omfattas av ansvarsförsäkringen.
- j) Tvist som gäller skadestånd eller annat anspråk mot dig på grund av uppsåtlig gärning.
- k) Tvist som rör nedsättning av köpeskilling enligt 4 kap 19 § jordabalken eller andra krav mellan köpare och säljare med anledning av köp eller försäljning av fastighet, då omtvistat belopp – exklusive eventuell ränta - understiger 50 000 kronor. Ombudet ska vid ansökan om rättsskydd för tvist enligt detta avsnitt, för oss presentera ett utförligt underlag för hur kravet beräknats. Har rättsskydd beviljats innan talan väckts vid tingsrätt upphör rättsskyddet, såvitt gäller kalande part, att gälla om beloppet exklusive ränta, i stämningsansökan understiger 50 000 kronor.
- l) Tvist mot oss som gäller skadereglering, innan slutligt beslut har lämnats i skadan.
- m) Tvist som avser ärenden vid domstol oberoende av om de registreras som tvistemål eller ärenden enligt lagen (1996:242) om domstolsärenden eller enligt konkurslagen.
- n) I tvist angående fel vid byggnads-, anläggnings- eller installationsentreprenad ersätts endast kostnader som uppkommer efter avtalad garantitids utgång. Denna begränsning gäller dock inte om, efter slutbesiktning, särskild besiktning, efterbesiktning eller överlåtelsebesiktning, entreprenören inte fullgjort sina kontraktsskyldigheter enligt senaste utlåtande över besiktning.
- o) Tvist angående klander av bodelning, testamente eller arvsskifte, ogiltigförklaring/tolkning av testamente, kränkning av laglott och andra arvstvister innan talan har väckts vid domstol.

12.6 Kostnad som försäkringen ersätter**Försäkringen ersätter**

Försäkringen ersätter nödvändiga och skäliga ombuds- och rättegångskostnader som du inte kan få betalda av staten, motpart eller annan.

Ersättning betalas i första hand till ombudet och eventuell återbetalningsskyldighet faller på betalningsmottagaren.

Försäkringen ersätter följande kostnader.

- a) Ombuds arvode och omkostnader. Arvode betalas för skälig tidsåtgång och högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen fastställer vid ersättning till rättshjälpsbiträde enligt rättshjälpslagen.
- b) Nödvändig kostnad för bevisning och utredning som anskaffats före rättegång och efter det att tvist uppstått, förutsatt att utredningen beställts av ditt ombud (se dock under avsnitt 12.4 Tvister försäkringen omfattar – punkt f).
- c) Rättegångskostnad som du vid förlikning under rättegång åtagit dig att betala till motpart, under förutsättning att du kan visa att domstolen, på grund av nya omständigheter som framkommit under rättegången, skulle ha ålagt dig att betala rättegångskostnad med högre belopp, än det som du åtagit dig, om tvisten hade prövats.
- d) Om talan återkallas gäller försäkringen för rättegångskostnad som försäkrad* dömts att betala till motpart, under förutsättning att försäkrad* gör uppenbart att domstolen, på grund av nya omständigheter som framkommit under rättegången, efter prövning skulle ha ålagt försäkrad* att betala rättegångskostnader med högre belopp än det som försäkrad* dömts till i och med återkallelsen.
- e) Kostnad för medlare som blivit utsedd av tingsrätt eller hovrätt.
- f) Kostnad för bevisning i rättegång eller skiljemannaförfarande (se dock under avsnitt 12.4 Tvister försäkringen omfattar – punkt f).
- g) Expeditionskostnad i domstol.
- h) Rättegångskostnad som du ålagts att betala till motpart eller staten efter domstols eller skiljemäns prövning av tvisten.

A conto

Ersättning a conto förutsätter särskild prövning. Bolaget åtar sig utbetalning högst en gång var sjätte månad.

12.7 Kostnad som försäkringen inte ersätter

Försäkringen ersätter inte

Försäkringen ersätter inte i den mån ersättning har lämnats eller skulle ha kunnat lämnats genom annan försäkring eller på annat sätt.

När skadestånd till dig även kan antas innefatta kompensation för ombudskostnader lämnas inte ersättning för dessa genom försäkringen.

Försäkringen ersätter inte följande kostnader.

- a) Ombudskostnad som uppkommer innan tvist uppstått.
- b) Försäkrads* eget arbete, förlorad arbetsinkomst, resor eller uppehälle.
- c) Verkställighet av dom, beslut eller avtal.
- d) Ersättning till skiljemän.
- e) Grundas tvistigt anspråk, som i och för sig kan godkännas enligt rättsskyddsförsäkringen, på gärning som påstås utgöra brott och utreds av myndighet, ersätter försäkringen inte kostnad för bevisning som tagits fram till styrkande av att gärningen utgör brott eller medför avgiftssanktion.

Försäkringen ersätter inte heller följande merkostnader.

- f) Merkostnad som uppstår genom att du anlitar flera ombud eller byter ombud.
- g) Merkostnad genom att du gjort dig skyldig till försumlig processföring eller förfarit försumligt.
- h) Merkostnad då du krävs på högre ersättning för ombudskostnad än vad som utdömts som skäligt efter prövning av domstol.

Särskild självrisk

Vid rättsskyddsskada är självrisken 25 % av kostnaderna, dock lägst 1 500 kronor.

Högsta ersättning

Högsta ersättning är 400 000 kronor per tvist, varav högst 50 000 kronor för utredningskostnader och bevisning.

Det anses som en tvist om två eller fler av de försäkrade* står på samma sida i en tvist.

När flera tvister uppkommer ska dessa räknas som en tvist, om de enligt 14 kap rättegångsbalken handläggs eller skulle ha kunnat handläggas gemensamt i en rättegång vid domstol, även om de handläggs som olika mål vid ett eller flera tillfällen. Då flera tvister eller mål räknas som en tvist, gäller den högsta ersättning som var aktuell då första tvisten uppkom. När rättsskydd beviljas då din försäkring upphört (se avsnitt 12.2 När du ska ha haft försäkring för att få rättsskydd) gäller den högsta ersättning som gällde för motsvarande försäkring i Dina Försäkringar och som var aktuell då första tvisten uppkom.

15. TILLÄGGSFÖRSÄKRINGAR

Detta är tilläggförsäkringar som ingår endast när det står så i ditt försäkringsbrev. För tilläggförsäkringar gäller villkoren för fritidshusförsäkring med de ändringar och tillägg som anges under respektive tilläggförsäkring.

15.5 Småbåt

När det i ditt försäkringsbrev anges att försäkringen gäller med en tilläggförsäkring enligt 15.5 Småbåt, gäller följande villkor.

15.5.1 Var gäller försäkringen

Försäkringen för småbåt gäller inom Norden*.

Medförs småbåten på resa* gäller försäkringen i hela världen.

15.5.2 Egendomsförsäkring

Försäkringen ersätter

Försäkringen ersätter skada på eller förlust av småbåt genom plötslig och oförutsedd händelse. Du ska vara ägare av småbåten och den ska endast vara avsedd för privat bruk.

Med småbåt avses båt, motor- eller jetdriven vattensportbräda, kajak, kanot eller liknande

- vars marknadsvärde* är högst 50 000 kronor inklusive den utrustning som tillhör båten och som normalt används i liknande båtar,
- med segelyta som är högst 15 kvadratmeter,
- med skrov som är längst sex meter,
- med motorstyrka som är högst 15 hästkrafter.

Har du flera småbåtar som kan omfattas av tillägget, gäller försäkringen för samtliga dessa småbåtar.

Plötslig innebär att den händelse som utlöst skadan haft ett förhållandevis snabbt förlopp. Skada genom exempelvis slitage eller åldersförändring ersätts inte. Att händelsen varit oförutsedd innebär att den ska inträffat oväntat och att den inte gått att förutse och därigenom förhindra.

Försäkringen ersätter även

- skada genom brand på bockar, vaggor, stöttor och täckningsmaterial,
- provisorisk reparation som varit nödvändig för att rädda småbåten ur uppenbart nödläge,
- skälig verifierad kostnad för nödvändig bärgning och förflyttning av småbåten från haveriplatsen till av oss godkänd reparationsplats eller annan plats.

Försäkringen ersätter inte

Försäkringen ersätter inte skada

- på båt som hyrs ut, modellbåt, plastad träbåt, vattenskoter, flotte eller husbåt,
- uppkommen under tävling,
- orsakad av nederbörd, frost, is, snö, frysning,
- orsakad av mögel,
- orsakad av djur,
- som består i nedsmutsning genom olja eller förorenat vatten, missfärgning eller repor i båtens ytskikt,
- genom olovligt brukande, bedrägeri, olovligt förfogande eller förskingring,
- enbart genom att batterisyra runnit ut,
- på motor och backslag till följd av
  - felaktig hantering, skötsel, reparation eller bristande underhåll,
  - vatten eller fukt i dessa,
  - felaktigt bränsle,
  - bristande smörjning,
  - kortslutning,
  - överhettning,
  - materialfel,
  - igensatta vattenintag eller ledningar.
- på motor eller mast som tappats, lossnat eller glidit loss från sina fästen.

Särskild självrisk

Vid skada på småbåt är självrisken 1 500 kronor.

Högsta ersättning

Högsta ersättning är 50 000 kronor, varav bockar, vagnar, stöttor och täckningsmaterial ersätts med högst 5 000 kronor.

Säkerhetsföreskrifter

Säkerhetsföreskrifter

Utöver avsnitt 10.1.5 Generella säkerhetsföreskrifter, gäller att du ska iaktta följande särskilda säkerhetsföreskrifter.

När det gäller	Ställs följande säkerhetsföreskrifter
Båten	Båten ska vara i sjövärdigt skick, vara underhållen enligt underhållsföreskrifter, ha tillsyn samt hållas länsad. När båten är förtöjd ska den klara vind och sjö som kan förekomma på platsen. När båten är uppställd på land ska det vara på betryggande avstånd från sjön med hänsyn till svallsjö och extremt högvatten samt ändamålsenligt surrad och stöttad. När båten förvaras på släpfordon ska detta vara låst med av Stöldskyddsföreningen rekommenderat* kulkopplingslås eller fastlåst med kätting och hänglås lägst klass tre, eller inlåst i utrymme som endast du disponerar.
Utombordsmotor	Alla motorer som är monterade på båten ska vara låsta med av Stöldskyddsföreningen rekommenderat* lås. Motor som inte är monterad på båten ska förvaras i låst utrymme som endast du disponerar. Vid vinterförvaring på land ska motor förvaras i annat låst utrymme än i eller på båten.
Båttillbehör	Tillbehör ska vara fast monterad, förvaras inlåsta i båten eller vara inlåsta i annat utrymme som endast du disponerar.
Kajak, kanot	Egendomen ska förvaras i låst utrymme eller låst på specialtillverkat takräcke som är fastlåst på bilen eller på annat sätt förvaras betryggande. Egendomen ska vara i sjövärdigt skick, vara underhållen enligt underhållsföreskrifter, samt ha tillsyn. Har dessa säkerhetsföreskrifter inte uppfylls lämnas ingen ersättning.
Föreskrifter mm	Du ska följa myndigheters, tillverkares, leverantörers eller installatörers föreskrift liksom säkerhetsföreskrift på uppläggningsplats.

När du åsidosatt säkerhetsföreskrifter

Har du inte följt säkerhetsföreskrifterna kan ersättningen sättas ned (minskas). Normalt är nedsättningen 25 %. Nedsättningen kan variera beroende på omständigheterna. Vid allvarlig försumlighet kan du till och med bli helt utan ersättning.

Se även avsnitt 17.4 Nedsättning av försäkringsersättning.

Ersättning och skadevärdering

Med tillägg till avsnitt 10.3 Ersättning och skadevärdering, gäller följande.

Vi har rätt att avgöra

- om båten ska repareras,
- om den ska ersättas med likvärdig begagnad båt eller
- om skadan ska betalas kontant.

Vi har rätt att avgöra

- om en skada ska ersättas genom reparation med
  - likvärdig ny egendom,
  - likvärdig begagnad egendom eller
  - kontant.
- var inköp eller reparation ska göras.

Vi har rätt att besiktiga skada innan reparation utförs. Reparation utöver nödvändig akutåtgärd får ske endast efter vårt godkännande.

Skadevärdering

Skada värderas enligt följande.

Skada på	när den	värderas skada till
”ny” egendom dvs. inte mer än ett år sedan egendomen första gången togs i bruk	ersätts med likvärdig ny egendom	vad det i allmänna handeln kostar att köpa ny likvärdig egendom.
	inte återanskaffas	vad det i allmänna handeln kostar att köpa begagnad likvärdig egendom i sådant skick den hade vid skadetillfället.
begagnad egendom	ersätts med likvärdig begagnad egendom	vad det i allmänna handeln kostar att köpa begagnad likvärdig egendom i sådant skick den hade vid skadetillfället.
	ersätts med likvärdig ny egendom	vad det i allmänna handeln kostar att köpa ny likvärdig egendom med avdrag för avskrivning.
	inte återanskaffas	vad det i allmänna handeln kostar att köpa begagnad likvärdig egendom i sådant skick den hade vid skadetillfället eller när egendom inte finns i handeln - vad det sannolikt skulle ha kostat i allmänna handeln att köpa likvärdig egendom i sådant skick den hade vid skadetillfället.

Avskrivning

Avskrivning sker genom åldersavdrag enligt tabell nedan.

Ålder räknas från den dag föremålet första gången togs i bruk som nytt.

Med minsta värde avser vi den högsta avskrivning vi tillämpar för ett föremål som före skadan var funktionsdugligt.

Därutöver kan avdrag göras om underhållet på det som skadats varit uppenbart eftersatt, utsatts för onormalt slitage eller om föremålet före skadan inte var funktionsdugligt.

Procentsatserna i tabellen nedan anger det värde (procentsats) av nypriset som skada värderas till efter avskrivning.

Egendom	Värde i procent av nypris				Därefter avdrag per år	Lägsta ersättning
	0-1 år	1-2 år	2-3 år	3-4 år		
Komplett motor, drev och backslag	100 %	95 %	90 %	85 %	5 %	20 %
Delar till motor, drev och backslag, axlar och propellrar	100 %	95 %	90 %	85 %	5 %	50 %
Elektronik, radioutrustning, kyl och värmare	100 %	90 %	80 %	70 %	5 %	20 %
Mast och rigg	100 %	100 %	95 %	90 %	5 %	50 %
Segel helt eller delvis av kevlar, mylar	100 %	70 %	40 %	20 %	---	20 %
Segel av andra material	100 %	90 %	80 %	70 %	10 %	20 %
Batteri, kapell, sufflett och sprayhood	100 %	85 %	70 %	55 %	10 %	20 %

Ersättning lämnas inte för värdeminskning som kan kvarstå efter reparation, exempelvis till följd av färgavvikelse i struktur eller mönster i plastytor eller annat skönhetsfel.

15.5.3 Ansvarsförsäkring och rättsskyddsförsäkring

Försäkringen omfattar ansvar och rättsskydd för dig som ägare, brukare eller förare av försäkrad småbåt. Den gäller också för annan som har ditt tillstånd att föra eller bruka båten.

Försäkringen gäller enligt villkoren för avsnitten 11. Ansvar och 12. Rättsskydd.

15.6 Bostadsrätt

När det i ditt försäkringsbrev anges att försäkringen gäller med en tilläggförsäkring enligt 15.6 Bostadsrätt eller Bostadsrätt på annan plats, gäller följande villkor.

Försäkringen gäller i din bostadsrätt, arrendebostad (bostadsförening eller motsvarande) på det försäkringsställe som anges i försäkringsbrevet.

15.6.1 Försäkrad egendom

Försäkrad egendom är

- själva lägenheten och annan egendom som tillhör bostadsrättsföreningen och som du svarar för på grund av din underhållsskyldighet enligt bostadsrättslagen och föreningens stadgar eller arrendeavtal,
- fast inredning som du äger i bostad,
- inglasad balkong, altan, uthus, garage, installation*, laddstation för elbil, uttag för motorvärmare och pool* som du äger och som tillhör bostadsrätten,
- tomtmark med växtlighet och staket som tillhör bostadsrätten

och bara om skadan inte kan ersättas från annat håll.

15.6.2 Vad försäkringen gäller för

15.6.2.1 Skadehändelser enligt 10.2

Försäkringen ersätter

Försäkringen ersätter skada på försäkrad egendom genom en skadehändelse som kan ersättas enligt avsnitt 10.2 Skadehändelser och förutsatt att skadan inte kan ersättas genom fastighetsägarens försäkring för byggnaden.

Skadehändelsens undantag och säkerhetsföreskrifter gäller även för denna tilläggförsäkring.

Försäkringen ersätter inte

Försäkringen ersätter inte kostnad för att lokalisera läckageställe utanför byggnad.

Ingen självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk vid stöld ur bostad eller brand i bostad om du har ett aktiverat inbrotts- eller brandlarm som är kopplat till larmcentral.

Tilläggsjälvrisk

Vid skada orsakad av läckage genom tätskikt eller vid dess anslutning till installation* eller annan bygnadsdel* är tilläggsjälvrisk 2 000 kronor.

Högsta ersättning

Fullvärde, se beskrivning i avsnitt 10.1.4 Försäkringsform.

För tomtmark är högsta ersättning 1 000 000 kronor.

Säkerhetsföreskrifter

Säkerhetsföreskrifter

Du ska iaktta generella säkerhetsföreskrifter enligt avsnitt 10.1.5 Generella säkerhetsföreskrifter.

15.6.2.2 Plötslig och oförutsedd händelse

Försäkringen ersätter

Försäkringen ersätter skada på eller förlust av försäkrad egendom genom en plötslig och oförutsedd händelse och förutsatt att skadan inte kan ersättas genom fastighetsägarens försäkring för byggnaden.

Plötslig innebär att den händelse som utlöst skadan haft ett förhållandevis snabbt förlopp. Skada genom exempelvis slitage eller åldersförändring ersätts inte. Att händelsen varit oförutsedd innebär att den ska inträffat oväntat och att den inte gått att förutse och därigenom förhindra.

Försäkringen ersätter inte

Försäkringen ersätter inte skada

- som är ersättningsbar enligt avsnitt 10.2 Skadehändelse,
- orsakad av storm, hagel, snötryck*, snöoras*, frysning, översvämning eller annan väderleksrelaterad händelse. Försäkringen ersätter dock egendom som skadas av exempelvis nedfallande träd eller av föremål som vinden för med sig,
- skadegörelse på växthus,
- eller förlust vid stöld eller skadegörelse som orsakas av någon som har din tillåtelse att vistas i bostaden*,
- som består i självförstörelse, exempelvis förlitning, självsprickor, vittring, färg- eller formförändring eller förbrukning,
- som enbart består i skönhetsfel och som inte inverkar på funktionen,
- som orsakas av datavirus,
- som orsakas av fukt, röta, svamp, mögel, rost, frätning eller annan långtidspåverkan,
- som orsakas av felaktig konstruktion, felaktigt utförande eller materialfel,
- som orsakas av insekter eller andra djur,
- som orsakas av felaktig bearbetning, reparation, rengöring eller bristande underhåll,
- som orsakas av utströmning från dräneringssystem, utvändiga stuprör och takrännor,
- som består i sprickor som inte avsevärt minskar byggnadens funktion,
- på isolerglas som endast består i att rutorna blivit otäta,
- genom sprängningsarbete,
- på yttertak och byggnad i övrigt och som orsakas av läckage från yttertak och dess anslutningar och genomföringar i yttertak så som skorsten, ventilationsgenomföringar och liknande.

Högsta ersättning

Högsta ersättning är 200 000 kronor.

15.6.2.3 Ytskikt och tätskikt

Försäkringen ersätter

Försäkringen ersätter ytskikt och tätskikt i våtrum* i samband med en läckageskada som kan ersättas genom avsnitt 10.2.2.1 Läckage.

Försäkringen ersätter inte

Försäkringen ersätter inte ytskikt eller tätskikt som är äldre än 20 år.

Högsta ersättning

Högsta ersättning är 200 000 kronor.

Säkerhetsföreskrifter

Säkerhetsföreskrifter

Du ska iaktta generella säkerhetsföreskrifter enligt avsnitt 10.1.5 Generella säkerhetsföreskrifter.

15.6.2.4 Begränsad avskrivning

Försäkringen ersätter

Vid ersättningsbar skada enligt avsnitt 10.2 Skadehändelser och avsnitt 15.6 Bostadsrätt är avskrivningen för åldersavdrag aldrig mer än 10 000 kronor. Den begränsade avskrivningen för åldersavdrag gäller dock inte för skada på installation* enligt avsnitt 10.2.5.1 Skada på installation och hushållsmaskin eller för byggnadsdel som är helt uttjänt.

15.6.3 Ersättning och skadevärdering bostadsrätt

15.6.3.1 Kontant ersättning eller reparation

Kan skadad egendom repareras värderas skadan till reparationskostnaden. Reparationskostnad får aldrig överstiga den ersättning du kan få enligt nedanstående värderingsregler.

Vi har rätt att avgöra om skadan ska repareras eller ersätta kontant.

När skadad egendom ersätts genom fastighetens försäkring är det fastighetens försäkringsgivare som avgör hur skadan ska ersättas.

15.6.3.2 Återställande

Med återställande av bostadsrätten avses att med rationella metoder och material

- reparera den skadade bostadsrätten eller
- reparera den skadade egendomen som du äger.

Rör det sig om byggnadsdel*, installation* och hushållsmaskin* avses med återställande

- utbyte av det skadade föremålet om reparation inte kan göras eller
- reparation för att återställa funktionen.

Med återställandekostnad avses material och erforderligt arbete för återställande.

Vi har rätt att avgöra om byggnad* eller byggnadsdel* ska repareras eller ersättas kontant.

Vid återställande ersätts endast de skadade rummens byggnadsdelar* och ytskikt. Angränsande rum med samma ytskikt som i de skadade ersätts inte.

Vid skada på ytskikt i utrymmen med öppen planlösning ersätter vi endast kostnaden för ytskikt i det skadade utrymmet fram till närmast naturliga avgränsning.

Vid återställande av skadad byggnadsdel* är du inte berättigad till högre ersättning än vad entreprenaden eller reparationen skulle kosta hos av oss anvisad entreprenör eller reparatör.

När installation* med liknande kvalitet och prestanda som den skadade inte längre finns på marknaden, lämnas ersättning med vad det sannolikt skulle ha kostat att köpa en ny installation* av samma kvalitet och prestanda som den skadade installationen* minskat med åldersavdrag.

Fördyras återställande eller reparation av byggnadsdel* på grund av nya normer och branschregler, ersätts även merkostnaden under förutsättning att gällande regler följts vid tidigare byggnads-, reparations- eller renoveringstillfällen. Högsta ersättning är 10 000 kronor.

Kostnad för att återställa konstnärlig utsmyckning ersätts inte.

15.6.3.3 Beställare av reparation

Vid reparation eller återställande av byggnadsdel* ska du vara beställare av arbetet. Detta för att du ska få de fördelar som finns i konsumenttjänstlagen.

15.6.3.4 Reparation i samband med underhåll mm

Kan reparation utan väsentlig olägenhet göras i samband med pågående eller förestående underhålls- eller ändringsarbete, till- eller ombyggnad värderas skadan till det belopp med vilket kostnaden för detta arbete ökar.

15.6.3.5 Värderingsregler

Skada värderas enligt följande. Skadan ersätts med avskrivning beroende av den berörda byggnadsdelens* ålder.

När du	värderas skada
inom två år från skadetillfället återställer skadad egendom	till kostnad att utan dröjsmål återställa, minskad med avskrivning enligt nedanstående tabell. Ytterligare avdrag görs för återställandekostnad för den del av byggnaden som skadats och som inte är underhållen enligt underhållsföreskrifter, eller som utsatts för onormalt slitage, även om denna del inte finns uppräknad i nedanstående tabell för avskrivning.
inte inom två år från skadetillfället återställer skadad egendom	Värderingen blir högst det belopp som svarar mot skillnaden mellan bostadsrätterns marknadsvärde* före och omedelbart efter skadan.

Avskrivning

Avskrivning genom åldersavdrag görs på material, arbete för rivning/friläggning och arbete för återställande för varje byggnadsdel* eller objekt eller del därav enligt nedan. Åldern räknas från den tidpunkt då föremålet första gången togs i bruk.

Var byggnadsdelen* redan skadad eller bristfällig före försäkringsskadan görs återställande med avdrag för skadan/bristfälligheten utöver åldersavdrag enligt tabell nedan. Var byggnadsdelen* helt uttjänt kan du bli utan ersättning för denna byggnadsdel*.

Om ersättning inte kan lämnas för byggnadsdelen lämnas inte heller ersättning för arbetskostnad inklusive rivning/friläggning och återställande.

Byggnadsdel eller del av sådan Avser både material och arbete samt även rivning/friläggning och återställande.	Antal år utan åldersavdrag	Därefter görs ett procentuellt åldersavdrag per påbörjat år
Installation* samt maskinell utrustning		
• rörsystem, oljecistern, vattenradiator, sanitetsgods, septiktank, vattenburen golvvärme och infiltrationsanläggning	10 år	2 %
• murade värmeinstallationer, exempelvis kakelugn, öppen spis	10 år	5 %
• braskamin, gjutjärnskamin, pelletskamin eller liknande av metall	5 år	8 %
• värmepumpanläggning inkl inbyggd varmvattenberedare, värmeåtervinningssystem, vindkraftverk, takvärme, luft/vatten värmepump (även till pool)	2 år	10 %
• luft/luft värmepump	1 år	15 %
• fjärrvärmeväxlare, fläktar	5 år	8 %
• hushållsmaskin* inkl spis, centraldammsugare, avloppspump och luftavfuktare	2 år	10 %
• elektrisk golvvärme	2 år	10 %
• elinstallation och ledning för fiberoptik	25 år	5 %
• solceller och solfångare	5 år	5 %
• övriga installationer* och annan maskinell utrustning än hushållsmaskin*, exempelvis varmvattenberedare, oljefylld radiator, el-radiator, värmepanna inkl expansionskärl, djupvattenpump, ackumulatortank, duschkabin, skärmvägg, bubbelbadkar, ångbadkar	5 år	8 %
Pool inklusive poolduk och pooltak	5 år	8 %
Radio- och tv-antenn (inkl parabol), markiser, persienner	2 år	10 %
Larm, datakablar, audioinstallationer, styrenhet för värme och ljus	5 år	8 %
Målning inomhus i utrymmen som inte är våtrum* samt målning utomhus	5 år	8 %
Tapetsering och annan väggbeklädnad inomhus i utrymmen som inte är våtrum*	5 år	8 %
Inredningar i kök, badrum och övriga utrymmen, ytterdörrar, innerdörrar, portar, fönster samt beslag och lås	10 år	5 %
Golvbeläggningar inomhus i utrymmen som inte är våtrum*		
• textila	5 år	8 %

Byggnadsdel eller del av sådan Avser både material och arbete samt även rivning/friläggning och återställande.	Antal år utan åldersavdrag	Därefter görs ett procentuellt åldersavdrag per påbörjat år
• plast, laminat och linoleum	5 år	5 %
• ytbehandling av trägol, parkett, lamellträ	10 år	10 %
• trägol, parkett, lamellträ	15 år	5 %
• sten och keramiska plattor	20 år	2 %
Våtrumsbeklädning inkl tätskikt		
• trådsvetsad golv- och väggmatta	5 år	8 %
• sten och keramiska plattor inkl tätskikt	10 år	5 %
• övrigt golv- och väggbeklädnadsmaterial samt målade ytor	2 år	10 %
Takbeläggning		
• papp, plast, gummi	5 år	8 %
• eternit, strå-vass och spåntak	15 år	5 %
• annat material	20 år	5 %
Fasadbeläggning		
• plåt och eternit	20 år	5 %
Skorsten		
• stål eller plåt	5 år	8 %
• annat material	25 år	2 %

Avskrivningen begränsas till högst 80 % på byggnadsdel* eller del av sådan som före skadan var funktionsduglig och att underhållsföreskrifter följts. Detta gäller inte skada på installation* och hushållsmaskin* som ersätts i avsnitt 10.2.5.1 Skada på installation och hushållsmaskin, där avdraget kan bli 100 %.

Vid ett och samma skadetillfälle är avskrivningen sammanlagt högst 100 000 kronor.

15.6.4 Ersättning och skadevärdering tomtmark

Skada på tomtmark värderas och ersätts enligt villkoren för vår villaförsäkring.

15.6.5 Ansvarförsäkring och rättsskyddsförsäkring

Försäkringen omfattar ansvar och rättsskydd för dig som bostadsrättshavare.

Försäkringen gäller enligt villkoren för avsnitten 11. Ansvar och 12. Rättsskydd.

15.7 Allrisk för byggnad och tomtmark

När det i ditt försäkringsbrev anges att försäkringen gäller med en tilläggförsäkring enligt 15.7 Allrisk för byggnad och tomtmark, gäller följande villkor.

15.7.1 Plötslig och oförutsedd händelse

Försäkringen ersätter

Försäkringen ersätter skada på eller förlust av byggnad* som anges i försäkringsbrevet och tomtmark* genom plötslig och oförutsedd händelse. Försäkringen ersätter inte skadehändelse som kan ersättas enligt avsnitt 10.2 Skadehändelser.

Plötslig innebär att den händelse som utlöst skadan haft ett förhållandevis snabbt förlopp. Skada genom exempelvis slitage eller åldersförändring ersätts inte. Att händelsen varit oförutsedd innebär att den ska inträffat oväntat och att den normalt inte gått att förutse och därigenom förhindra.

Försäkringen ersätter inte

Försäkringen ersätter inte skada

- orsakad av storm, hagel, snötryck*, snöoras*, frysning, översvämning eller annan väderleksrelaterad händelse. Försäkringen ersätter dock egendom som skadas av exempelvis nedfallande träd eller av föremål som vinden för med sig,
- skadegörelse på växthus,
- eller stöld eller skadegörelse som orsakas av någon som har din tillåtelse att vistas i bostaden*,
- på eller förlust av brygga,
- som består i självförstörelse, exempelvis förslitning, självsprickor, vittring, färg- eller formförändring eller förbrukning,
- som enbart består i skönhetsfel och som inte inverkar på funktionen,
- som orsakas av datavirus,
- som orsakas av fukt, röta, svamp, mögel, rost, frätning eller annan långtidspåverkan,
- som orsakas av felaktig konstruktion, felaktigt utförande eller materialfel,
- som orsakas av insekter eller andra djur,
- som orsakas av felaktig bearbetning, reparation, rengöring eller bristande underhåll,
- som orsakas av utströmning från dräneringssystem, utvändiga stuprör och takrännor,
- som består i sprickor som inte avsevärt minskar byggnadens funktion,
- genom sprängningsarbete,
- på grävd eller borrarad brunn (borrhål för vatten eller värme),
- på yttertak och byggnad i övrigt och som orsakas av läckage från yttertak och dess anslutningar och genomföringar i yttertak så som skorsten, ventilationsgenomföringar och liknande.

Högsta ersättning

Högsta ersättning är 200 000 kronor.

15.7.2 Ytskikt och tätskikt

Försäkringen ersätter

Försäkringen ersätter ytskikt och tätskikt i våtrum* i samband med en läckageskada som kan ersättas genom avsnitt 10.2.2.1 Läckage.

Försäkringen ersätter inte

Försäkringen ersätter inte ytskikt eller tätskikt som är äldre än 20 år.

Högsta ersättning

Högsta ersättning är 200 000 kronor.

Säkerhetsföreskrifter

Säkerhetsföreskrifter

Du ska iaktta generella säkerhetsföreskrifter enligt avsnitt 10.1.5 Generella säkerhetsföreskrifter.

15.7.3 Reducerad självrisk

Försäkringen ersätter

Den avtalade grundsälvrisk tillämpas alltid vid skador enligt följande avsnitt

- 10.2.4.4 Jordrörelse,
- 10.2.4.5 Översvämning,
- 10.2.4.6 Dammbrott,
- 10.2.5.10 Hus under uppförande, om- eller tillbyggnad.

15.7.4 Begränsad avskrivning

Försäkringen ersätter

Vid ersättningsbar skada på bostadsbyggnad enligt avsnitt 10.2 Skadehändelser och avsnitt 15.7 Allrisk byggnad och tomtmark är avskrivningen för åldersavdrag aldrig mer än 10 000 kronor. Den begränsade avskrivningen för åldersavdrag gäller dock inte för skada på installation* enligt avsnitt 10.2.5.1 Skada på installation och hushållsmaskin eller för byggnadsdel* som är helt uttjänt.

15.8 Uthyrning

När det i ditt försäkringsbrev anges att uthyrning ingår för det försäkrade bostadshuset gäller följande villkor.

Försäkringen ersätter

Försäkringen ersätter skada på försäkrad egendom genom en skadehändelse som kan ersättas enligt avsnitt 10.2 Skadehändelser, 11. Ansvar och 12. Rättsskydd. Försäkringen ersätter även stöld av och uppsåtlig skadegörelse på lösöre och byggnad som orsakas av någon som har tillåtelse att vistas i bostaden. Med uppsåtlig skadegörelse avses inte slitage.

Omfattar din försäkring tilläggförsäkring 15.6 Bostadsrätt och 15.7 Allrisk byggnad och tomtmark gäller tilläggförsäkringarna även vid uthyrning.

Skadehändelsens undantag och säkerhetsföreskrifter gäller även för denna tilläggförsäkring.

Högsta ersättning

Vid stöld och uppsåtlig skadegörelse som orsakas av någon som har tillåtelse att vistas i bostaden är högsta ersättning 100 000 kronor.

Vid övriga skadehändelser gäller försäkringen med de högsta ersättningsbelopp som framgår av ditt försäkringsbrev och respektive avsnitt i villkoret.

Självrisk

Vid stöld och uppsåtlig skadegörelse som orsakas av någon som har tillåtelse att vistas i bostaden är självrisk 1 500 kronor.

Vid övriga skadehändelser gäller försäkringen med den självrisk som framgår av ditt försäkringsbrev och respektive avsnitt i villkoret.

Säkerhetsföreskrifter

Säkerhetsföreskrifter

Du ska iakttä generella säkerhetsföreskrifter enligt avsnitt 10.1.5 Generella säkerhetsföreskrifter.

16. SÄRSKILDA VILLKOR

De särskilda villkor (S1, S2 samt S3) som anges nedan gäller för din försäkring endast när villkoret särskilt anges i ditt försäkringsbrev.

S1. Låsning av dörrar

När det i ditt försäkringsbrev anges att försäkringen gäller med särskilt villkor S1 Låsning av dörrar, gäller följande säkerhetsföreskrifter.

Säkerhetsföreskrifter

Säkerhetsföreskrifter

Utöver avsnitt 10.1.5 Generella säkerhetsföreskrifter, gäller att du ska iaktta följande särskilda säkerhetsföreskrifter.

För att din ersättning inte ska minskas eller utebli måste följande säkerhetsföreskrifter vara uppfyllda då du eller annan som har att se till bostaden* inte vistas där.

När det gäller	Ställs följande säkerhetsföreskrifter
Ytterdörr	Alla ytterdörrar utom balkong- och terrassdörr, ska vara låsta med av Stöldskyddsföreningen rekommenderat* lås och slutbleck. Utåtgående dörrar ska vara försedda med bakkantsbeslag – alternativt vara stiftade – vid varje gångjärn. Nyckel* ska förvaras på betryggande sätt.
Balkong- och terrassdörr	Alla balkong- och terrassdörrar som är belägna lägre än fyra meter över markplan eller annat ståplan ska vara låsta på samma sätt som ytterdörrar enligt ovan eller med av Stöldskyddsföreningen rekommenderat* låsbart spanjolethandtag.
Pardörrar	Pardörrar i omslutningsväggar ska upptill och nedtill vara säkrade med av Stöldskyddsföreningen rekommenderad* hävarmskantregel eller annan av Stöldskyddsföreningen rekommenderad* låsanordning.

När du åsidosatt säkerhetsföreskrifter vid stöld ur bostad

Har du inte följt säkerhetsföreskrifterna vid stöld ur bostad* kan ersättningen sättas ned (minskas). Normalt är nedsättningen 25 %. Nedsättningen kan variera beroende på omständigheterna. Vid allvarlig försumlighet kan du till och med bli helt utan ersättning.

Se även avsnitt 17.4 Nedsättning av försäkringsersättning.

S2. Låsning av dörrar och fönster

När det i ditt försäkringsbrev anges att försäkringen gäller med särskilt villkor S2 Låsning av dörrar och fönster, gäller följande säkerhetsföreskrifter.

Säkerhetsföreskrifter

Säkerhetsföreskrifter

Utöver avsnitt 10.1.5 Generella säkerhetsföreskrifter, gäller att du ska iaktta följande särskilda säkerhetsföreskrifter.

För att din ersättning inte ska minskas eller utebli måste följande säkerhetsföreskrifter vara uppfyllda då du eller annan som har att se till bostaden* inte vistas där.

När det gäller	Ställs följande säkerhetsföreskrifter
Ytterdörr	Alla ytterdörrar utom balkong- och terrassdörr, ska vara låsta med av Stöldskyddsföreningen rekommenderat* lås och slutbleck. Utåtgående dörrar ska vara försedda med bakkantsbeslag – alternativt vara stiftade – vid varje gångjärn. Nyckel* ska förvaras på betryggande sätt.
Balkong- och terrassdörr	Alla balkong- och terrassdörrar som är belägna lägre än fyra meter över markplan eller annat ståplan ska vara låsta på samma sätt som ytterdörrar enligt ovan eller med av Stöldskyddsföreningen rekommenderat* låsbart spanjolethandtag.
Pardörrar	Pardörrar i omslutningsväggar ska upptill och nedtill vara säkrade med av Stöldskyddsföreningen rekommenderad* hävarmskantregel eller annan av Stöldskyddsföreningen rekommenderad* låsanordning.
Fönster	Alla öppningsbara fönster som belägna lägre än fyra meter över markplan eller annat ståplan, ska vara låsta med av Stöldskyddsföreningen rekommenderad* låsanordning. Nyckeln* ska förvaras på betryggande sätt. I stället för fönsterlås kan efter godkännande från oss, bostaden* vara försedd med inbrottslarm. Godkännande ska framgå av försäkringsbrevet. Larmanläggningen ska vara tillkopplad och fungera då ingen person är hemma och ser till bostaden*.
Takluckor och andra öppningar	För andra i grundmur, omslutningsväggar eller yttertak befintliga öppningar med en bredd överstigande 15 centimeter gäller samma säkerhetsföreskrifter som beträffande fönster.

När du åsidosatt säkerhetsföreskrifter vid stöld ur bostad

Har du inte följt säkerhetsföreskrifterna vid stöld ur bostad* kan ersättningen sättas ned (minskas). Normalt är nedsättningen 25 %. Nedsättningen kan variera beroende på omständigheterna. Vid allvarlig försumlighet kan du till och med bli helt utan ersättning.

Se även avsnitt 17.4 Nedsättning av försäkringsersättning.

S3. Låsning och inbrottslarm

När det i ditt försäkringsbrev anges att försäkringen gäller med särskilt villkor S3 Låsning och inbrottslarm, gäller följande säkerhetsföreskrifter.

Säkerhetsföreskrifter

Säkerhetsföreskrifter

Utöver avsnitt 10.1.5 Generella säkerhetsföreskrifter, gäller att du ska iaktta följande särskilda säkerhetsföreskrifter.

För att din ersättning inte ska minskas eller utebli måste följande säkerhetsföreskrifter vara uppfyllda då du eller annan som har att se till bostaden* inte vistas där.

När det gäller	Ställs följande säkerhetsföreskrifter
Ytterdörr	Alla ytterdörrar utom balkong- och terrassdörr, ska vara låsta med av Stöldskyddsföreningen rekommenderat* lås och slutbleck. Utåtgående dörrar ska vara försedda med bakkantsbeslag – alternativt vara stiftade – vid varje gångjärn. Nyckel* ska förvaras på betryggande sätt.
Balkong- och terrassdörr	Alla balkong- och terrassdörrar som är belägna lägre än fyra meter över markplan eller annat ståplan ska vara låst på samma sätt som ytterdörrar enligt ovan eller med av Stöldskyddsföreningen rekommenderat* låsbart spanjolethandtag.
Pardörrar	Pardörrar i omslutningsväggar ska upptill och nedtill vara säkrade med av Stöldskyddsföreningen rekommenderad* hävarmskantregel eller annan av Stöldskyddsföreningen rekommenderad* låsanordning.
Fönster	Alla öppningsbara fönster belägna lägre än fyra meter över markplan eller annat ståplan, ska vara låsta med av Stöldskyddsföreningen rekommenderad* låsanordning. Nyckeln* ska förvaras på betryggande sätt.
Takluckor och andra öppningar	För andra i grundmur, omslutningsväggar eller yttertak befintliga öppningar med en bredd överstigande 15 centimeter gäller samma säkerhetsföreskrifter som beträffande fönster.
Inbrottslarm	Bostaden* ska vara försedd med inbrottslarm. Larmanläggningen ska vara tillkopplad och fungera då ingen person är hemma och ser till bostaden*. När inte annat framgår av försäkringsbrevet ska larmanläggningen vara • installerad och hållas i stånd av anläggarfirma som är av Stöldskyddsföreningen rekommenderad*. Förändringar eller utvidgning av larmanläggningen ska också utföras av sådan anläggarfirma. • ansluten till larmcentral. På den skyddade bostaden* ska tydliga skyltar finnas som anger att bostaden* är inbrottslarmad.

När du åsidosatt säkerhetsföreskrifter vid stöld ur bostad

Har du inte följt säkerhetsföreskrifterna vid stöld ur bostad* kan ersättningen sättas ned (minskas). Normalt är nedsättningen 25 %. Nedsättningen kan variera beroende på omständigheterna. Vid allvarlig försumlighet kan du till och med bli helt utan ersättning.

Se även avsnitt 17.4 Nedsättning av försäkringsersättning.

17. ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

För din försäkring gäller reglerna i Försäkringsavtalslagen. Här följer en sammanfattning av några regler i denna lag. Vi har även samlat annan viktig information här.

17.1 Lagar

Svensk lag tillämpas för denna försäkring.

Tvist om försäkringsavtalet ska handläggas vid svensk domstol med tillämpning av svensk lag.

17.2 Avtalet och premiebetalning

17.2.1 Försäkringstid

Försäringen gäller från och med den dag som anges på försäkringsbrevet. Tecknar du försäringen samma dag som den ska börja gälla, gäller den från det klockslag då du tecknade försäringen.

Kan försäkringstidens början inte fastställas enligt ovanstående stycke, börjar försäkringstiden klockan 00.00 dagen efter den dag du meddelade bolaget att du ville teckna försäkring.

Försäkringsavtalet gäller under ett år.

17.2.2 Förnyelse av försäkring

Vid försäkringstidens slut förnyas försäringen för ytterligare ett år. Försäringen förnyas dock inte om du eller vi har sagt upp försäringen eller om du tecknat motsvarande försäkring hos annat försäkringsbolag och sagt upp den hos oss eller om vi kommit överens om något annat.

När det är dags att förnya försäringen skickar vi ut ett nytt försäkringsbrev samt bifogar en premiefaktura.

17.2.3 Uppsägning av försäkring

17.2.3.1 Försäkringsbehov upphör

Du kan säga upp försäringen under försäkringstiden om försäkringsbehovet har upphört eller om någon annan liknande omständighet har inträffat.

17.2.3.2 Försäkringsavtalets utgång

Du kan säga upp försäringen till tidpunkten för försäkringsavtalets utgång. Denna uppsägning kan ske när som helst dessförinnan.

Har en försäkring förnyats enligt avsnitt 17.2.2 Förnyelse av försäkring, kan du innan du betalt någon del av premien säga upp försäringen att upphöra vid avtalets utgång.

17.2.3.3 Ändrade villkor

Vid ändring av villkoren, enligt avsnitt 17.2.4.2 Under försäkringstiden, kan du säga upp försäringen från den tidpunkt då ändringen skulle börja gälla.

17.2.3.4 Bolagets uppsägning

Vi kan säga upp försäringen under försäkringstiden, men bara om det finns sådana synnerliga skäl som anges i försäkringsavtalslagen. Vår uppsägning blir gällande fjorton dagar efter den dag då vi avsänt ett skriftligt meddelande om uppsägningen till dig.

Vi kan säga upp försäringen till tidpunkten för försäkringstidens utgång om det finns särskilda skäl att inte längre bevilja försäringen. Vår uppsägning gäller endast om skriftligt meddelande om uppsägning har skickats till dig senast en månad före försäkringstidens utgång.

För uppsägning av försäringen på grund av att premien inte betalas i rätt tid, se avsnitt 17.2.5.6 Om du betalar för sent.

17.2.3.5 Premieåterbetalning

Vid uppsägning under försäkringstiden har du rätt att få tillbaka den del av premien som avser tiden efter upphörandet.

17.2.4 Ändring av premie eller villkor

17.2.4.1 Vid förnyelse

Normalt sett ändrar vi premier och villkor endast i samband med förnyelse av försäkringen.

17.2.4.2 Under försäkringstiden

Bolaget har rätt att ändra villkoren under försäkringstiden, om försäkringstagaren eller den försäkrade grovt har åsidosatt sina förpliktelser mot bolaget eller om det finns andra synnerliga skäl. Ändringen blir gällande 14 dagar efter den dag då bolaget avsänt skriftligt meddelande om ändringen till dig.

17.2.5 Betalning av premie

17.2.5.1 Första premien

Premien för ny försäkring eller utökning av försäkringen (tilläggspremie) ska vara betald inom 14 dagar från den dag då vi sänt försäkringsbrev med premiefaktura till dig.

17.2.5.2 Förskottsbetalning av premien

Vi har rätt att begära förskottsbetalning av premien. Detta innebär att försäkringen blir gällande dagen efter den dag då premien betalas. Förlängd reseförsäkring blir gällande den dag som framgår av ditt försäkringsbrev.

17.2.5.3 Premie för förnyad försäkring

Premie för förnyad försäkring ska vara betald senast den dag då den nya försäkringstiden börjar. Men du behöver inte ha betalt premien tidigare än en månad från den dag då vi sänt försäkringsbrev med premiefaktura till dig.

17.2.5.4 Uppdelad premie

Har vi avtalat om flera premieperioder (exempelvis att du ska betala premien varje halvår), ska premien för varje period, efter den första betalas senast på periodens första dag. Premie behöver dock inte betalas tidigare än en månad efter det att vi har avsänt premiefakturan till dig.

17.2.5.5 Autogiro

Betalar du premien via autogiro ska premien för varje premieperiod, efter den första vara betald på periodens första dag.

17.2.5.6 Om du betalar för sent

Betalar du inte premien i rätt tid, skriver vi och säger upp försäkringen att upphöra 14 dagar efter den dag vi sände uppsägningen till dig. Betalar du premien under dessa 14 dagar fortsätter försäkringen att gälla.

Betalar du premien efter det att försäkringen upphört, anses du ha begärt en ny försäkring på samma villkor från och med dagen efter det att premien betalades. Vill bolaget inte bevilja försäkring enligt din begäran ska du skriftligen underrättas om detta inom 14 dagar från betalningsdagen. Om detta inte görs anses en ny försäkring ha tecknats i enlighet med din begäran.

Har du inte betalt premien i rätt tid därför att du har blivit svårt sjuk, berövats friheten, inte fått pension eller inte fått ut lön från din huvudsakliga anställning eller liknande hinder, får uppsägningen verkan tidigast en vecka efter det att hindret har fallit bort, dock längst intill tre månader efter det att premien rätteligen skulle ha betalats.

17.2.5.7 Påminnelseavgift

Betalar du inte försäkringen i rätt tid tar vi ut en påminnelseavgift.

17.3 Åtgärder vid skada

17.3.1 Räddningsåtgärd

När en skada inträffar eller hotar att omedelbart inträffa, måste du efter förmåga försöka hindra eller begränsa skadan. De anvisningar som vi lämnar ska följas. Vi betalar rimlig kostnad som du haft för sådan räddningsåtgärd om du inte har rätt till ersättning från annat håll.

Underlåter du att vidta räddningsåtgärd kan ersättningen för skadan minskas med ett särskilt avdrag, se avsnitt 17.4.2 Vid skada och räddningsåtgärd.

Med ditt handlande likställs handlande av

- den som med ditt samtycke har tillsyn över den försäkrade egendomen
- din make, sambo och annan familjemedlem, när den försäkrade egendomen utgör gemensam bostad eller bohag i sådan bostad.

17.3.2 Vid skada

Du ska anmäla skada till oss så snart som möjligt. Enligt gällande försäkringspraxis är det du - "den försäkrade" - som ska visa att en ersättningsbar skada föreligger.

Du måste lämna riktiga och så fullständiga uppgifter som möjligt om vad som inträffat och beträffande den egendom som skadats. Du får inte undanhålla något som kan ha betydelse för skaderegleringen.

Om du inte fullgör dina skyldigheter vid skada kan ersättning för skadan sättas ned (minskas) med ett särskilt avdrag, se avsnitt 17.4.2 Vid skada och räddningsåtgärd.

Beroende på vilken skada du drabbats av har du även följande skyldigheter.

- Du ska vid stöld, rån*, skadegörelse eller överfall anmäla händelsen till polisen och polisintyget ska sändas till oss.
- Du ska vid skada som inträffar under transport eller på hotell anmäla händelsen till transportföretaget eller hotellet.
- Du ska lämna oss specificerat krav på ersättning samt ge oss de upplysningar och originalhandlingar – exempelvis inköpskvitton, läkarintyg – som vi behöver för att reglera skadan.
- Du är skyldig att upplysa oss om det finns någon annan försäkring som gäller för samma skada. Du har i sådant fall inte rätt till högre ersättning än vad som sammanlagt svarar mot skadan.
- Skadade föremål ska behållas så att vi får möjlighet att besiktiga dessa. Du är skyldig att medverka till besiktning av både skadad och oskadad egendom.
- Reparation utöver nödvändig akutåtgärd får ske endast efter vårt godkännande.

17.4 Nedsättning av försäkringsersättning

I vissa fall kan din försäkringsersättning minskas på grund av att du inte fullföljt dina skyldigheter enligt villkor eller lag. Att ersättningen sätts ned innebär att man från den ersättning som annars skulle ha utbetalats, gör ett avdrag på ersättningen (nedsättning).

Här följer en beskrivning av de situationer när försäkringsersättningen kan sättas ned.

17.4.1 Oriktig uppgift

Har du lämnat oriktig uppgift när du tecknade försäkringen eller låtit bli att ändra felaktig uppgift, kan ersättning sättas ned, det vill säga minskas med ett särskilt avdrag.

Nedsättningens storlek beror på omständigheterna, bland annat graden av oaktsamhet och dess betydelse för skadans uppkomst eller omfattning eller kostnaden för skadan. Vid allvarlig oaktsamhet kan du bli helt utan ersättning. Vid ringa oaktsamhet görs ingen nedsättning.

17.4.2 Vid skada och räddningsåtgärd

Om du inte uppfyllt kraven på räddningsåtgärd enligt avsnitt 17.3.1 Räddningsåtgärd eller inte fullgjort dina skyldigheter vid skada enligt avsnitt 17.3.2 Vid skada, kan ersättning sättas ned, det vill säga minskas med ett särskilt avdrag.

Nedsättningens storlek beror på omständigheterna, bland annat graden av oaktsamhet och dess betydelse för skadans uppkomst eller omfattning. Vid allvarlig oaktsamhet kan du bli helt utan ersättning. Vid ringa oaktsamhet görs ingen nedsättning.

17.4.3 Säkerhetsföreskrift

Har du inte följt de säkerhetsföreskrifter som anges i villkoren, kan ersättningen sättas ned (minskas). Nedsättningens storlek beror på omständigheterna i det enskilda fallet, bland annat graden av oaktsamhet, dess betydelse för skadans uppkomst eller omfattning eller om egendomen varit särskilt begärlig eller värdefull.

<i>När det gäller</i>	<i>så</i>
allvarlig eller upprepad oaktsamhet	kan du bli utan ersättning.
oaktsamhet	blir nedsättningen den som anges under respektive skadehändelse i villkoret.
vid ringa oaktsamhet	görs ingen nedsättning.

Med ditt handlande likställs handlande av

- den som med ditt samtycke har tillsyn över den försäkrade egendomen
- din make, sambo och annan familjemedlem, när den försäkrade egendomen utgör gemensam bostad eller bohag i sådan bostad.

17.4.4 Framkallande av försäkringsfall

Har du framkallat försäkringsfallet kan ersättning utebli eller minskas enligt följande.

När det gäller	så
uppsåt	får du ingen ersättning för egen del.
grov vårdslöshet	kan ersättning sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till din vårdslöshet och omständigheterna i övrigt. Detta gäller inte ersättning som avser skadestånd.

Med ditt handlande likställs handlande av

- den som med ditt samtycke har tillsyn över den försäkrade egendomen
- din make, sambo och annan familjemedlem, när den försäkrade egendomen utgör gemensam bostad eller bohag i sådan bostad.

17.4.5 När nedsättning inte görs

Ingen nedsättning görs om säkerhetsföreskrifter åsidosatts eller försäkringsfallet framkallats med uppsåt av någon som

- var allvarligt psykisk störd
- var under 12 år
- handlat med avsikt att förebygga skada på person eller egendom i sådant nödläge att handlandet var försvarligt.

Ingen nedsättning görs heller vid ringa oaktsamhet.

17.5 Gemensamt skadeanmälningsregister och Larmtjänst

Bolaget använder sig av ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningsregister (GSR). Detta register innehåller vissa uppgifter om skadan samt uppgift om vem som begärt ersättning. Det innebär att bolaget får reda på om du tidigare anmält någon skada hos annat försäkringsföretag, tjänstepensionsföretag eller myndighet som handlägger likartade ersättningsanspråk. Ändamålet med GSR är att till försäkringsföretag, tjänstepensionsföretag och myndigheter som handlägger likartade ersättningsanspråk tillhandahålla ett underlag för att identifiera oklara försäkringsfall och ersättningsanspråk. Därigenom kan företag och myndigheter motverka utbetalning av ersättningar som baseras på oriktiga uppgifter liksom felaktig utbetalning från flera försäkringar för samma skada. Uppgifterna kan även användas i aidentifierad eller pseudonymiserad form för statistiska ändamål och analyser på aggregerad nivå.

Personuppgiftsansvarig för GSR är Skadeanmälningsregister (GSR) AB, Box 24171, 104 51 Stockholm. Se www.gsr.se för mer information om den behandling av uppgifter som förekommer i registret.

Bolaget kan även komma att lämna uppgifter till Larmtjänst AB som utgör den branschgemensamma organisation som har syfte att motarbeta försäkringsrelaterad brottslighet och stötta försäkringsbolagens utredning vad gäller oklara försäkringsfall. Personuppgiftsansvarig för Larmtjänst är Larmtjänst AB, Box 24158, 104 51 Stockholm.

17.6 Återkrav

I samma utsträckning som vi har betalt ersättning för skada, övertar vi din rätt att kräva ersättning av den som är ansvarig för skadan på grund av vållande eller på annan grund.

Du får inte träffa överenskommelse med den som är ansvarig för skadan, som innebär att du helt eller delvis avstår från din rätt till ersättning från denne.

17.7 Preskription

Du förlorar din rätt till försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd om du inte väcker talan mot oss inom tio år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant skydd inträdde. Om du anmält skadan till oss inom denna tid har du alltid sex månader på dig att väcka talan från det att slutligt besked lämnats i ersättningsfrågan. Vid trafikskada gäller därutöver att om du begärt omprövning enligt skadeståndslagen så får du väcka talan inom tre år från tidpunkten när det förhållande som ligger till grund för omprövningsyrkandet inträdde. Vid trafikskada finns också en möjlighet att väcka talan efter preskriptionstiden om det finns synnerliga skäl.

17.8 Betalning av försäkringsersättning samt ränta

Du ska få ersättning inom en månad från det att du fullgjort dina åligganden. Skulle det dröja mer än en månad innan du får ersättning, får du ränta på det belopp du är berättigad till. Dröjsmålsränta betalas enligt 6 § räntelagen. Beror dröjsmålet på att vi väntar på polisutredning eller värdering betalas inte dröjsmålsränta.

Ränta betalas inte om räntebeloppet är mindre än 100 kronor.

17.9 Övergripande information över hur vi behandlar dina personuppgifter

Dina Försäkringar samlar in och behandlar sådana personuppgifter om dig som är nödvändiga för att vi ska kunna fullgöra det försäkringsavtal som vi har med dig, bedöma försäkringsansökningar, utreda skadeärenden med mera. Uppgifterna sparas så länge som din försäkring kan åberopas och behandlas i enlighet med dataskyddsförordningen, vars syfte är att skydda din personliga integritet.

Uppgifterna samlas in direkt från dig eller från andra bolag inom Dina Försäkringar och vi kan även komma att hämta in information från privata och offentliga register. Uppgifterna kan lämnas ut till andra bolag inom Dina Försäkringar eller till andra företag som vi samarbetar med för att uppfylla våra åtaganden gentemot dig. Vi kan även komma att föra över uppgifterna till myndigheter om det följer av tillämplig lagstiftning.

Dina Försäkringar har ett dataskyddsombud som du kan kontakta om du till exempel vill veta vilka personuppgifter som vi har om dig och hur vi behandlar dem, om du vill rätta felaktiga uppgifter, portera/flytta dina uppgifter, eller om du vill meddela att dina personuppgifter inte ska användas för marknadsföring. Du kontaktar dataskyddsombudet via dataskyddsombud@dina.se.

Det är Dina Försäkring AB eller ditt lokala försäkringsbolag som är ansvarig för behandling av dina personuppgifter.

Vi delar även dina personuppgifter med vissa företag som är självständigt personuppgiftsansvariga, vilket innebär att det företagets interna regler och riktlinjer för personuppgiftsbehandling och integritetsskydd gäller. Även dessa företag är skyldiga att efterleva dataskyddsförordningen och dataskyddslagen.

Vi delar dina personuppgifter med följande självständiga personuppgiftsansvariga:

1. Statliga myndigheter, t ex Polisen, Integritetsskyddsmyndigheten, Skatteverket och andra myndigheter när det följer av lag eller vid misstanke om brott.
2. Entreprenörer, t ex verkstäder, bilfirmor, målare, hantverkare etc. som utför en tjänst åt dig som kund.
3. Andra försäkringsgivare, vars försäkringar tecknas via oss.
4. Återförsäkrare och återförsäkringsförmedlare.
5. Andra utomstående parter, t ex Larmtjänst, Gemensamma skadeanmälningsregistret.

Fullständig information om Dina Försäkringars hantering av personuppgifter finner du på www.dina.se/personuppgifter.

17.10 Förmedlares medverkan

Med förmedlare förstås försäkringsförmedlare enligt Lagen om försäkringsdistribution.

Är försäkring tecknad genom skriftlig fullmakt och förmedlares medverkan, har förmedlaren samma upplysningsplikt som du om förhållanden som ligger till grund för försäkringen. Vårt ansvar begränsas som om uppgifterna lämnats av dig. Förmedlaren övertar vår informationsplikt gentemot dig i och med att förmedlaren mottagit information från oss.

Återkallar du förmedlarens fullmakt helt eller delvis ska du genast meddela oss om detta.

17.11 Allmänna undantag

17.11.1 Krigsskador

Försäkringen gäller inte för skada som har samband med krig eller krigsliknande händelser oavsett om det föreligger krigsförklaring eller inte, inbördeskrig, revolution eller uppror. Vid resa utanför Sverige kan försäkringen gälla under vissa omständigheter, se respektive försäkringsvillkor.

Försäkringen ersätter inte skada som uppstår genom spridande av biologiska, kemiska eller nukleära substanser i samband med terrorhandling.

17.11.2 Atomsador

Försäkringen gäller inte för skada som direkt eller indirekt orsakas av atomkärnprocess.

17.11.3 Force majeure

Försäkringen gäller inte för förlust som kan uppstå om skadeutredning, reparationsåtgärd eller betalning av ersättning fördröjs på grund av

- krig, krigsliknande händelse, inbördeskrig, revolution eller uppror,
- myndighetsåtgärd, strejk, lockout, blockad eller liknande händelse.

17.11.4 Sanktioner

Försäkringen gäller inte för skada eller utbetalning av någon förmån i den utsträckning villkoret för sådant skydd, betalning av sådan skada eller villkor för sådan förmån skulle exponera Dina Försäkringar för någon sanktion, förbud eller inskränkning under en resolution från FN eller handels- eller ekonomiska sanktioner, lagar eller föreskrifter från EU, Storbritannien, Nordirland eller USA.

17.11.5 Leverantörsgaranti

Försäkringen gäller inte för skada som leverantör eller annan ansvarar för enligt lag, garanti eller liknande åtagande. Försäkringen gäller dock om den försäkrade kan visa att den som gjort åtagandet inte kan fullgöra detta.

17.11.6 Annat avtal

Har du vid köp av egendom tecknat särskild försäkring så gäller din försäkring endast i den mån ersättning inte lämnas genom den särskilda försäkringen.

Är intresse som omfattas av din försäkring också försäkrat genom annan försäkring och finns i denna förbehåll vid dubbelersäkring, gäller samma förbehåll för din försäkring. Ansvarigheten fördelas då mellan försäkringarna på så sätt som anges i 6 kapitlet 4 § försäkringsavtalslagen.

17.12 Om du inte är nöjd

Om du inte är nöjd med ditt försäkringsavtal eller hur vi hanterat ditt ärende i samband med att du exempelvis köpte försäkringen eller vid en skada ber vi dig i första hand vända dig till den person som har hand om ditt ärende hos oss. Om du är missnöjd efter att ha pratat med den som hanterat ditt ärende kan du vända dig till handläggarens chef för en förnyad prövning.

Om ditt missnöje kvarstår efter att du har fått ärendet omprövat av handläggarens chef kan du kontakta bolagets Kundombudsman. Mer information om var du kan vända dig och hur du ska göra om du inte är nöjd finner du på vår hemsida, www.dina.se.

Personförsäkringsnämnden

Du kan kontakta Personförsäkringsnämnden för att få ett ärende prövat som gäller olycksfallsförsäkring.

Nämnden prövar inte ärenden som har prövats av Allmänna reklamationsnämnden eller ett annat alternativt tvistlösningsorgan. Nämnden prövar inte heller tvist som är eller har varit föremål för domstolsprövning eller skiljeförfarande. Prövningen i nämnden är kostnadsfri.

I nämnden deltar ledamöter från försäkringsbolagen, konsumentvägledare och en ordförande, som är domare. Någon ledamot från ditt försäkringsbolag får inte delta när ditt ärende behandlas. Gäller ärendet medicinska frågor deltar en läkare som inte har någon anknytning till något försäkringsbolag.

Personförsäkringsnämnden
Box 24067
104 50 Stockholm
Telefon: 08-522 787 20
www.forsakringsnamnder.se

Ansvarsförsäkringens Personskadenämnd

Ansvarsförsäkringens Personskadenämnd prövar skaderegleringsfrågor rörande ersättning på grund av personskada inom ansvarsförsäkring och annan försäkring på skadeståndsrättslig grund som inte utgör trafikförsäkring.

Tag kontakt med din handläggare om du önskar få ditt ärende prövat av nämnden. Det är ditt bolag som begär nämndens yttrande. Detta sker genom att bolaget sammanställer utredningen i en promemoria. Sammanställning får du ta del av, samt lämna synpunkter på, innan ditt ärende skickas till nämnden för yttrande.

Svensk Försäkrings Nämnd för Rättsskyddsfrågor

Svensk Försäkrings Nämnd för Rättsskyddsfrågor prövar på begäran av försäkrad eller ombud tvister angående frågor om omfattningen av försäkring och ersättningsanspråk inom rättsskydds- och trafikförsäkring. Nämnden prövar även frågor om ombuds lämplighet där försäkringsbolaget inte har godkänt ombudets lämplighet.

Nämnden tar inte upp ärenden som kan prövas av Svensk Försäkrings Ombudskostnadsnämnd eller som har prövats av Allmänna reklamationsnämnden eller annat alternativt tvistlösningsorgan. Nämnden prövar inte heller tvist som är eller har varit föremål för domstolsprövning eller skiljeförfarande. Prövningen i nämnden är kostnadsfri.

Anmälan till nämnden måste göras senast inom ett år efter det att du har framfört ditt klagomål till försäkringsgivaren.

Svensk Försäkrings Nämnd för Rättsskyddsfrågor

Box 24067

104 50 Stockholm

Telefon: 08-522 787 20

Fax: 08-522 787 30

www.forsakringsnamnder.se

Allmänna reklamationsnämnden

Du kan vända dig till Allmänna reklamationsnämndens särskilda avdelning för försäkringsfrågor om du, sedan vi slutreglerat en skada, inte är nöjd med hur skadan har behandlats. Allmänna reklamationsnämnden kan kostnadsfritt pröva ditt skadeärende. Nämnden tar inte upp tvister som rör medicinsk bedömning eller ärenden som behandlats i domstol.

Anmälan till nämnden måste göras senast inom ett år efter det att du har framfört ditt klagomål till försäkringsgivaren.

Allmänna reklamationsnämnden

Box 174

101 23 Stockholm

Telefon: 08-508 860 00

www.arn.se

Domstol

Du kan vända dig till domstol om du, sedan vi slutreglerat en skada, inte är nöjd med hur skadan har behandlats. För vissa tvister tillämpas också ett förenklat rättegångsförfarande.

I de fall din försäkring omfattar rättsskydd, täcker detta i många fall en del av rättegångskostnaderna.

Konsumenternas Försäkringsbyrå

Du kan få vägledning och hjälp i frågor som rör försäkringar av Konsumenternas Försäkringsbyrå.

Konsumenternas Försäkringsbyrå

Box 24215

104 51 Stockholm

Telefon: 0200-22 58 00

www.konsumenternas.se

18. DEFINITIONER

Här förklaras vad vi i dessa försäkringsvillkor menar med vissa begrepp som vi använder. Dessa ord har markerats med en asterisk (*) när de förekommer i villkoren.

Akut sjukdom

Med akut sjukdom avses en oförutsedd försämring av ditt hälsotillstånd som inte är att betrakta som olycksfallsskada*.

Basbelopp

Med basbelopp avses det prisbasbelopp som fastställs enligt lagen om allmän försäkring och som gällde det år skadan inträffade.

Bostad

Med bostad avses hus, lägenhet eller rum att bo i. Som bostad räknas inte hotell- och pensionatsrum, tält, husvagn, bil, båt och liknande. Bostad indelas i egen bostad eller annans bostad.

Med egen bostad avses bostad som du äger, hyr, lånar eller innehar med bostadsrätt och som anges som försäkringsställe i försäkringsbrevet.

Med annans bostad avses bostad som annan än du äger, hyr, lånar eller innehar med bostadsrätt.

I flerfamiljshus ingår i bostad alla utrymmen i lägenheten, dock inte altan eller balkong. I bostad ingår inte heller biutrymme* eller gemensamhetsutrymme*.

I villa ingår i bostad alla utrymmen i bostadsdelen samt utrymmen som har direkt dörrförbindelse med bostadsdelen. Dock ingår inte altan, balkong, biutrymme* och gemensamhetsutrymme*.

Biutrymme

Med biutrymme avses källar- och vindsförråd eller annat liknande förrådsutrymme som du och din familj ensam disponerar och har nyckel* till och som inte har direkt dörrförbindelse med egen bostad*.

Byggnad

Med byggnad avses

- hus som anges i försäkringsbrevet och det som enligt lag är tillbehör till huset,
- ledning, kulvert och annan installation* som du äger och som är avsedd för hus som anges i försäkringsbrevet, fram till förbindelsepunkt till kommunal eller samägd anläggning,
- radio-, tv-antenn och parabol som är fast monterad,
- laddstation för elbil och uttag för motorvärmare som är fast monterad,
- pool* med ledning och annan installation* som du äger och som är avsedd för poolen,
- bränsle på tomten, avsett för uppvärmning av hus som anges i försäkringsbrevet.

Försäkringen gäller endast för byggnad som används för privat bruk.

Byggnadsdel

Med byggnadsdel avses var och en av de installationer*, ytbeklädnad, tillbehör mm, som är uppräknade i tabell för åldersavdrag.

Vid skada på målning, tapetsering och golvbeläggning räknas varje rum för sig som byggnadsdel.

Cykel

Med cykel avses även elcykel, segway, hoverboard, elrullstol och andra eldrivna fordon enligt definitionen för cykel i lagen om vägtrafikdefinitioner.

Familjehemsplacering

Med familjehem avses ett privat hem som på uppdrag av socialnämnden tar emot barn för stadigvarande omvårdnad som inte bedrivs yrkesmässigt.

Försäkrad

Med försäkrad avses person som omfattas av denna försäkring.

Gemensamhetsutrymme

Med gemensamhetsutrymme avses utrymme som du och din familj inte ensam disponerar och har nyckel* till, exempelvis tvättstuga, cykelrum eller gemensamt kök.

Hemort

Med hemort avses den ort där du har din egen bostad* som anges som försäkringsställe i försäkringsbrevet.

Hushållsmaskin

Med hushållsmaskin avses maskin för

- förvaring eller tillagning av livsmedel, exempelvis kyl, frys eller mikrovågsugn,
- klädvård, exempelvis tvättmaskin eller torktumlare,
- disk eller städning,
- luftrening, luftfuktning och luftavfuktning (inomhus).

Hushållsmedlemmar

Med hushållsmedlemmar avses en enhet av människor som som bor ihop och lever tillsammans som en familj. Hushållsmedlemmar delar vardagliga sysslor i hemmet och har en gemensam ekonomi. Med hushållsmedlem avses inte inneboende.

Identitetsstöld

Identitetsstöld omfattar situationer där någon utomstående, utan samtycke från dig använder sig av ditt identifikationsbevis för att begå bedrägeri eller annan kriminell handling med egen ekonomisk vinning som syfte. Det kan till exempel innebära att i ditt namn ansöka om lån eller kreditkort, öppna ett bankkonto, beställa varor eller registrera ett telefonabonnemang. Varje handling eller flera upprepade sammanhängande handlingar som uppstår till följd av en identitetsstöld är att betrakta som en och samma identitetsstöldshändelse.

Med identitet menas varje typ av identitetshandling som kan säkerställa din identitet, till exempel personnummer, namnteckning, pass eller annan id-handling.

Installation

Med installation avses system och anordning för vatten, värme, kyla, avlopp (spillvatten), ventilation, gas, elektricitet, ljus, ljud, larm, hiss, fiberoptik eller bredband och som är avsedd för det eller de hus eller den bostadsrätt som anges i försäkringsbrevet.

Som installation räknas även maskinell utrustning till brunn för vatten och krypgrundsavfuktning samt maskinell utrustning till försäkrad pool*.

Lös egendom

Med personlig lös egendom avses egendom som är avsedd för privat bruk och består av

- lösöre* som du
  - äger,
  - hyr,
  - lånar av privatperson,
- lösöre* som du lånar från skola eller hjälpmedel som du lånar från region,
- lösöre* som du äger och använder för annat än privat bruk och som inte ersätts genom annan försäkring,
- pengar*,
- värdehandlingar*,
- mynt, sedlar, frimärken och medaljer med samlarvärde,
- garage, brygga och uthus som du äger men som står på annans mark,
- fast inredning (även handikapputrustning) som du äger i egen bostad* och som enligt lag är lös egendom.

Lösöre

Med lösöre avses lösa och flyttbara saker som är avsedda för privat bruk och som du äger, hyr eller lånar av privatperson, exempelvis

- möbler och husgeråd,
- hemelektronik med tillbehör,
- kläder, böcker och andra personliga tillhörigheter.

Med lösöre avses även saker som du äger och använder för annat än privat bruk och som inte kan ersättas genom annan försäkring.

Vissa saker räknas dock aldrig till lösöre även om de är lösa och flyttbara. Detta gäller

- pengar*, värdehandlingar*, samlingar (mynt, sedlar, frimärken och medaljer med samlarvärde).
- garage, brygga och uthus som du äger men som står på annans mark
- fast inredning som du äger i egen bostad* och som enligt lag är lös egendom*.

Marknadsvärde

Marknadsvärde för byggnad

Med marknadsvärdet för byggnad avses det pris som sannolikt kan erhållas vid en försäljning på den allmänna marknaden.

Marknadsvärde för lös egendom

Med marknadsvärde för lös egendom* avses följande.

- Kostnaden för att i den allmänna handeln (exempelvis butiker och auktioner) köpa likvärdig egendom i sådant skick den hade vid skadetillfället.
- Finns inte likvärdig egendom att köpa i begagnat skick värderas egendomen till vad den sannolikt skulle ha kostat om den funnits.

Nattparkerad

Med nattparkerat fordon, fritidsbåt, husvagn eller annat släpfordon avses att fordonet, fritidsbåten eller släpfordonet står parkerat någon gång under tiden 00.00 – 06.00.

Norden

Med Norden avses Sverige, Norge, Danmark, Finland, Island, Åland, Grönland och Färöarna.

Nyckel

Med avses, förutom fysisk nyckel, även annan upplåsningsmöjlighet som exempelvis upplåsningsbricka eller upplåsningskod.

Närstående person

Med närstående person avses make/maka, registrerad partner, sambo, barn, barnbarn, syskon, föräldrar, far- och morföräldrar, svärfamilj, bonusfamilj samt person som har vårdnad om någon inom denna krets.

Nätkränkning

Med nätkränkning menar vi till exempel

- oönskade och/eller kränkande bilder och videoklipp,
- kränkande kommentarer och hot,
- mobbingrelaterat och/eller annat trakasserande innehåll,
- falska profiler på sociala medier

som publiceras i någon form på internet.

Med nätkränkning menar vi även hackade användarkonton och e-postkonton.

Olycksfallsskada

Med olycksfallsskada avses kroppsskada som du drabbas av ofrivilligt genom en plötslig yttre händelse. Som olycksfallsskada räknas även förfrysning, värmeslag, solsting och smitta på grund av fästingbett.

Omslutningsyta

Med omslutningsyta avses vägg, golv, tak, fönster och låsanordning.

Pengar

Med pengar avses kontanter bestående av sedlar och mynt.

Pool

Med pool avses pool eller simbassäng inomhus. Med pool avses även pool, simbassäng, badtunna och liknande som är nergrävd eller fast förankrad i mark och spabad utomhus samt pooltäckning och pooltak.

För att pool utomhus ska ingå i försäkringen måste den vara angiven i försäkringsbrevet. Har du tilläggförsäkringen Bostadsrätt så omfattas poolen utan den är angiven i försäkringsbrevet.

Professionell idrottsutövare

Med professionell idrottsutövare menas att minst 50 000 kronor av den förvärvsmässiga inkomsten under det år som olycksfallsskadan inträffade, kommer från den idrott som utövas.

Resa

Med resa avses resa med övernattnin utaför hemorten*.

Med resa avses även resa utanför Norden* när du avser att inte övernatta.

Resa påbörjas när den resande lämnar hemorten* och avslutas vid återkomsten till hemorten*.

Resehandling

Med resehandling avses färdbiljett, pass, bensin- eller restaurangkupong, lift- eller green-fee-kort och liknande handlingar.

Resgods

Med resgods avses lösöre*, pengar*, värdehandling* samt resehandling* som du medför på resa* eller som du hyr eller lånar på resmålet.

Reskostnad

Med reskostnad avses det belopp som du betalt för

- resa,
- logi,
- evenemang (exempelvis liftkort, green-fee, konsert och sportevenemang),
- hyra av bil, husbil, husvagn, båt eller sportutrustning.

Om ni är fler personer som delar på reskostnaden så räknas din del av kostnaden som reskostnad. Resa eller del av resa som du betalat med bonuspoäng räknas inte som reskostnad.

Riskfyllda aktiviteter

Med riskfyllda aktiviteter avses

- tävling, träning eller bankörning med motorfordon,
- vandring i bergsområden över 3 600 meters höjd. Enbart vistelse över denna höjd, dit du tagit dig på annat sätt än genom bergsbestigning, vandring, skidåkning eller annan jämförbar aktivitet anses inte vara riskfylld aktivitet,
- bergsklättring och bergsbestigning,
- vistelse på båt eller fartyg som varar mer än tre dygn på öppet hav.

Rån

Med rån avses när en gärningsperson med våld eller hot om våld tilltvingar sig egendom.

Skadebelopp

Med skadebelopp avses det belopp till vilket vi har värderat skadan.

Smycken

Med smycken menas föremål i ädel metall, ädelstenar och äkta pärlor som kan bäras som utsmyckning till exempel halsband, armringar, armband, ringar, örhängen, broscher, diadem, manschettknappar, slipsklämmor, slipsnålar.

SOS International

SOS International är en organisation som finns i Köpenhamn. Vid behov av akut vård kan SOS ställa betalningsgaranti till läkare och sjukhus. Hemtransport till hemlandet på grund av medicinska skäl kan också ordnas av SOS. SOS prövar nödvändigheten och skäligheten av behov och kostnader.

Ytterligare information finns under villkorets avsnitt "Några ord om din försäkring" som finns först i villkoret.

Snöoras

Med snöoras avses snö eller is som glider eller faller ned från tak.

Snötryck

Snö som genom sin tyngd trycks ned och orsakar skada.

Stöldbegärlig egendom

Med stöldbegärlig egendom avses

- föremål helt eller delvis av ädel metall, äkta pärlor och ädelstenar,
- antikviteter (dvs. föremål som på grund av sin art och ålder - i regel minst 100 år - har förhöjt marknadsvärde*), konstverk och andra konstföremål, äkta mattor (tillverkade i Asien, Nordafrika eller Balkanhalvön),
- fick- och armbandsur,
- musikinstrument med tillhörande utrustning och tillbehör,
- inspelnings-, avspelnings- och redigeringsutrustning för ljud och/eller bild (exempelvis kamera, projektor, radio-, video-, högtalare och tv-apparat med tillhörande utrustning, satellitmottagare samt band och skivor),
- kommunikationsutrustning (exempelvis mobiltelefon, trådlös telefon) med tillhörande utrustning och tillbehör,
- GPS-utrustning,
- dator, spelkonsol, smart armbandsur, aktivitetsarmband, läs- och surfplatta, med tillhörande utrustning samt delar till sådan egendom,
- kikare och liknande optik,
- vapen med tillbehör och ammunition,
- pälsar och pälsverk,
- väska som har ett inköpspris eller ett marknadsvärde som överstiger 10 000 kronor,
- starköl, vin och sprit.

Stöldskyddsföreningen rekommenderad

Med av Stöldskyddsföreningen rekommenderat lås, låsanordning eller annan produkt avses en säkerhetsprodukt som har provats och som är certifierad eller har fått intyg av SSF Stöldskyddsföreningen. Sådan säkerhetsprodukt finns upptagen och rekommenderas i säkerhetsguider som utges av SSF Stöldskyddsföreningen.

Svenska stöldskyddsföreningens hemsida är www.stoldskyddsforeningen.se.

Stöldskyddsskåp

Med stöldskyddsskåp avses sådant stöldskyddsskåp som är av Stöldskyddsföreningen rekommenderat*. Se även under definition av värdeförvaring*.

Tomtmark

Med tomtmark avses

- markområdet med växtlighet,
- staket, mur, plattsättning, flaggstång, fast monterat konstverk och fast monterad belysningsarmatur,
- grävd eller borrarad brunn för vatten (dock inte vattnet i brunnen) och borrarat hål i berg för bergvärme,
- brygga

som finns på den fastighet som anges som försäkringsställe och som finns i direkt anslutning till försäkrad bostadsbyggnad.

I fråga om jordbruksfastighet är tomtmark det område som enligt fastighetstaxeringen är avsatt som tomtmark kring bostadshus.

Vattensportbräda

Bräda för vattensport, exempelvis surfbräda, segelbräda, paddelbräda, wakebord eller liknande som inte är motor- eller jetdriven.

Våtrum

Med våtrum avses badrum, duschrum, tvättstuga eller annat utrymme inomhus som enligt gällande byggnorm ska vara försett med tätskikt.

Med byggnorm avses exempelvis Boverkets Byggregler (BBR).

Värdehandling

Med värdehandling avses aktie, obligation, löpande skuldebrev, presentkort, frimärke, vinstbongar (kvitton på gjorda insatser som utfallit med vinst), biljett, kupong, check, bankbok, cashkort, kontokort och liknande.

I villkorets avsnitt 14. Resa, är resehandling* inte att betrakta som värdehandling.

Värdeförvaring

Med skåp för värdeförvaring avses sådant skåp som är av Stöldskyddsföreningen rekommenderat*, exempelvis stöldskyddsskåp och värdeskåp.